

PROJEKAT HITNE SANACIJE OD POPLAVA U SRBIJI
(FERP)

Komponenta 3
Skraćeni akcioni plan raseljavanja (ARAP)

za pod-projekat
Zaštita Vršca od poplava

Repubika Srbija
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Republička direkcija za vode
Jedinica za implementaciju projekta

Nacrt V1

Septembar 2018. godine

ODNOSI VALUTA

(Važeći srednji kurs Narodne Banke Srbije – na dan 1.9.2018. godine)

Valutna jedinica = RSD

102.4377 RSD = USD

118.2951 = EUR

SKRAĆENICE I AKRONIMI

RS - Republika Srbija

KE - Korisnik eksproprijacije

GA - Građansko angažovanje

US – Ustavni sud KZZ – Komisija za žalbe

MFI – Međunarodne finansijske institucije

OP – Operativna politika Svetske banke

LPUP – Lice pod uticajem projektnih aktivnosti

JIP - Jedinica za implementaciju projekta

FERP - Projekat hitne sanacije od poplava

RNA - Procena potreba za sanacijom

SAPR – Skraćeni akcioni plan raseljavanja

OPR – Okvirna politika raseljavanja

WB – Svetska Banka

OP 4.12 - Operativna politika Svetske Banke o prinudnom raseljavanju

MPŠV – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

MF - Ministarstvo finansija JVP Javno vodoprivredno preduzeće

RSD – Srpski dinar

LIST OF DEFINICIJA/GLOSAR

KOMPENZACIJA. Isplata u novcu ili u naturi, za imovinu i resurs koji su predmet eksproprijacije, ili pod uticajem projektnih aktivnosti. Kompenzacija će biti isplaćena pre preuzimanja zemljišta ili svojine u svim slučajevima, uključujući i slučajeve gde to nije moguće usled odsustva sopstvenika. U slučaju odsustva sopstvenika, sredstva će biti deponovana na prolazni račun u periodu od 3 godine.

DATUM PRESEKA. Označava datum socio-ekonomskog istraživanja, kojim se definiše broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i obim uticaja na objekte u njihovom vlasništvu i drugu svojinu. Lica koja su bespravno ušla u posed nakon datuma preseka, neće imati pravo na kompenzaciju, ili bilo koji oblik pomoći vezane za raseljavanje. Na isti način, nepokretna imovina (kao što su objekti, letina, stabla voća koja daju plodove i parcele pod šumama) nastali nakon datuma preseka, neće biti predmet kompenzacije.

EKONOMSKA DISLOKACIJA. Predstavlja gubitak izvora prihoda, odnosno egzistencije, usled eksproprijacije, ili otežanog pristupa resursima (zemljištu, vodi, ili šumama), koji nastaje kao rezultat izvođenja građevinskih radova ili upravljanja projektom, ili objektima vezanim za projektne aktivnosti.

ESKPROPRIJACIJA. Označava lišavanje ili ograničavanje vlasničkih prava, uključujući kompenzaciju u skladu sa tržišnom vrednošću predmetne imovine, primenom kompenzacione eksproprijacije.

PRINUDNO RASELJEVANJE. Raseljavanje se smatra prinudnim kada se preuzimanje zemljišta vrši na osnovu prava službenosti države. Aktivnosti se mogu sprovesti bez saglasnosti obaveštenog raseljenog lica, odnosno prava izbora.

OBNAVLJANJE IZVORA EGZISTENCIJE. Označava mere koje će biti preduzete u cilju pružanja pomoći fizički, odnosno ekonomski dislociranim licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) u cilju unapređenja njihovih izvora egzistencije i životnog standarda ili bar njihovog vraćanja, u smislu prihoda, na nivo, odnosno nivoe koji su preovladavali pre implementacije projekta, šta god je više. Pružanje podrške se mora nastaviti i nakon dislokacije, u tranzicionom periodu, na osnovu realnih procena o vremenskom roku neophodnom za obnavljanje izvora egzistencije i životnog standarda.

NAKNADA TROŠKOVA SELIDBE. Troškovi selidbe predstavljaju finansijsku nadoknadu troškova koji su direktno vezani za selidbu/preseljenje domaćinstva.

LICE POD UTICAJEM PROJEKTNIH AKTIVNOSTI (LPUP). Licem pod uticajem projektnih aktivnosti se smatra svaka osoba koja usled implementacije projekta bude lišena prava vlasništva, korisničkog prava, ili koje na bilo koji način ima koristi od implementacije projekta, zemljišta (stambenog, poljoprivrednog, ili pašnjaka), jednogodišnjih ili višegodišnjih zasada ili dreveća, ili neke druge nepokretne ili pokretne imovine, bilo delom, ili u celosti, trajno ili privremeno.

FIZIČKO RASELJEVANJE. Predstavlja gubitak skloništa, ili poseda prouzrokovanih eksproprijacijom zemljišta za potrebe projekta, što zahteva fizičko izmeštanje lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) iz njenog/njegovog mesta boravka, radnog mesta, ili poslovnih prostorija.

ZAMENSKA VREDNOST. U slučaju poljoprivrednog zemljišta, kao vrednost zamenskog zemljišta, se uzima vrednost pre preduzimanja projektnih aktivnosti, odnosno pre dislokacije, šta god je više, zatim tržišna vrednost zemljišta jednakog proizvodnog potencijala, lociranog u neposrednoj blizini zemljišta koje je pod uticajem projektnih aktivnosti, plus troškovi dovođenja zemljišta u stanje silčno zemljištu pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Za zemljište u urbanim područjima, ovo uključuje tržišnu vrednost zemljišta jednake veličine i namene u periodu pre izmeštanja, sa sličnim ili povećanim brojem javnih infrastukturalnih objekata i usluga lociranih u blizini zemljišta pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Za kuće i druge objekte, uzima se tržišna vrednost materijala neophodnog za izgradnju zamenskog objekta, površine i kvaliteta jednakog, ili boljeg od objekta pod uticajem projektnih aktivnosti, ili vrednost popravke delimično ugroženog objekta, uključujući i troškove prevoza građevinskog materijala na gradilište, cenu radne snage i izvođenja radova, kao i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Prilikom utvrđivanja cene zamenskog objekta, amortizacija i vrednost ponovo upotrebljenih materijala iz prethodnog objekta neće se uzeti u obzir, kao ni vrednost ekonomske koristi nastale po osnovu sprovođenja projektnih aktivnosti, koje su utvrđene procenom vrednosti imovine pod uticajem projekta. Ovo takođe uključuje troškove izravnavanja i druge pripreme radove neophodne za izvođenje građevinskih radova, ili korišćenje. Obračun troškova se vrši na osnovu vremenskog perioda u kome je realizovana zamena svojine, a ako to nije slučaj, prilikom obračuna troškova uzima se u obzir stopa inflacije.

SKRAĆENI AKCIONI PLAN RASELJAVANJA (SAPR). Predstavlja dokument kojim se preciziraju procedure koje je neophodno poštovati, kao i aktivnosti koje će biti preduzete u skladu sa principima i ciljevima Operativne Politike Svetske Banke OP 4.12, kao i sa okvirnom politikom raseljavanja (OPR), usvojenom za potrebe FER Projekta. Cilj je ublažavanje negativnih uticaja, kompenzacija gubitaka i obezbeđivanje razvojnih pogodnosti za lica i zajednice koje su pod uticajem ulaganja u projektne aktivnosti, u slučajevima kada je manje od 200 osoba pogođeno projektnim aktivnostima, ili kada su uticaji raseljavanja neznatni.

NEZNATNI UTICAJI RASELJAVANJA. Kako bi se stekli uslovi da se uticaji raseljavanja kategorišu kao neznatni, sledeći uslovi moraju biti zadovoljeni: (a) neophodno je da sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) pretrpe gubitak zemljišta u svojini manji od 10 procenata, bez obzira na broj lica pod uticajem projekta (LPUP) (b) da preostali deo zemljišta u njihovoj svojini bude ekonomski održiv; i (c) da ne postoji potreba za fizičkim izmeštanjem.

OKVIRNA POLITIKA RASELJAVANJA (OPR). OPR je projektni dokument namanjen pojašnjenju principa raseljavanja, organizacionih aranžmana, kao i kriterijuma projektovanja koji će biti primenjeni na pod-projekte koji će biti izrađeni u toku implementacije. Ovaj dokument sadrži jasne definicije i uslove pod kojima se raseljavanje (za individualni projekat, sektorski program u okviru političkog organa uprave, kao što su država ili region) planira i sprovodi. Pored toga, ovim dokumentom se definišu pitanja kao što su prava, principi kompenzacije, postupak za podošenje žalbi i druge pravne procedure. Okvirna politika raseljavanja (OPR), je obavezan deo projekata koji uključuju pod-projekte, ili višestruke projektne komponente koje ne mogu biti identifikovane pre odobrenja projekta. Okvirna politika raseljavanja (OPR) za FER Projekat se usvojena u martu 2015. godine.

UČESNICI. Bilo koji i svi pojedinci, grupe, organizacije i institucije koje su zainteresovane i mogu biti pod potencijalnim uticajem projekta, odnosno koji imaju mogućnost da utiču na projektne aktivnosti.

Sadržaj

KRATAK PREGLED	Error! Bookmark not defined.
Analiza situacije	- 9 -
Uticaji projekta	- 10 -
Ograničenja i pretpostavke	- 10 -
1. UVOD	- 10 -
1.1 Opis projekta	- 10 -
1.2 Opis pod-projektne područja i kontekst, lokalni kontekst i ključni demografski podaci	- 11 -
1.3 Pod-projektne ciljevi i aktivnosti	- 12 -
1.4 Obim i cilj skraćenog akcionog plana raseljavanja	- 13 -
1.5 Ciljevi i principi Skraćenog akcionog plana raseljavanja	- 14 -
1.6 Metodologija istraživanja	- 14 -
2. ZAKONSKI OKVIR	- 15 -
2.1 Nacionalna zemljišna politika – Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije	- 15 -
2.2 Javni interes i cilj eksproprijacije	- 16 -
2.3 Proces eksproprijacije	- 16 -
2.4 Procena vrednosti	- 16 -
2.5 Informisanje i zahtevi u pogledu konsultacija	- 17 -
2.6 Informacija od javnog značaja	- 17 -
2.7 Ostali relevantni zakoni i odredbe	- 17 -
3. POLITIKA SVETSKE BANKE U VEZI PRINUDNOG RASELJAVANJA (OP/BP 4.12)	- 18 -
3.1 Uporedna pravna analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i Politike Svetske Banke OP. 4.12	- 18 -
4. MINIMIZIRANJE UTICAJA PROJEKTA	- 21 -
5. ZAHVĆENO STANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA	- 22 -
5.1 Pregled uticaja projekta	- 22 -
5.4. Predviđeni budući uticaji	- 25 -
5.5. Popis/Inventarne liste	- 26 -
6. SOCIO-EKONOMSKO ISTRAŽIVANJE - ANKETIRANJE	- 26 -
6.1 Vlasnici	- 27 -
6.2 Demografske karakteristike domaćinstava	- 27 -
6.3 Rod respondenata	- 27 -
6.4 Obrazovanje	- 28 -
6.5 Izvori egzistencije ugroženih lica i mesečni prhod	- 28 -
6.6. Zaposlenost	- 29 -
6.7 Mesto boravka	- 29 -
6.8 Status ugroženosti	- 30 -

6.9 Javna infrastruktura pod uticajem projektnih aktivnosti	- 30 -
6.10 Percepcija projektnih aktivnosti od strane lokalne zajednice.....	- 30 -
7. RASELJAVANJE I STRATEGIJE KOMPENZACIJE.....	- 30 -
7.1 Osnovni principi	- 30 -
7.2 Datum preseka.....	- 31 -
7.3 Podobnost	- 31 -
7.4 Procena vrednosti	Error! Bookmark not defined.
7.5 Kompenzacija za ekspropisano zemljište i pomoćne objekte... Error! Bookmark not defined.	
7.6 Kompenzacija za pomoćne objekte izgrađene na javnom zemljištu	- 33 -
8. RASELJAVANJE I STRATEGIJE KOMPENZACIJE	- 33 -
8.1 Organizacioni aranžmani i upravljanje žalbama.....	- 33 -
8.2 Žalbeni postupak.....	- 34 -
9. KONSULTACIJE I UČEŠĆE	- 35 -
9.1 Obelodanjivanje i zahtevi u pogledu konsultacija u toku izrade nacrtu i finalne verzije SAPR-a	- 36 -
10 INSTITUCIONALNI ARANŽMANI I TIM ZA IMPLEMENTACIJU	- 36 -
10.1 Odgovornost za implemenaciju	- 36 -
10.2 Odgovornost za implemenaciju	- 37 -
11. PLAN IMPLEMENTACIJE	- 38 -
11.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje	- 39 -
11.2. Izveštaj o završetku	- 40 -
12. TROŠKOVI I BUDŽET	- 40 -
Aneksi.....	- 42 -
Aneks 1 – Poziv na javne konsultacije o nacrtu SAPR-a.....	- 43 -
Aneks 2 – Zahtev za pristup informaciji od javnog značaja.....	- 44 -
Aneks 3 – Socio-ekonomski anketni upitnik	- 45 -
Aneks 4 – Rezime socio-ekonomskih podataka – izostavljeni podaci o ličnosti.....	- 48 -
Aneks 5 – Komisija za žalbe - brošura (strana 1).....	- 50 -
Aneks 5 – Komsija za žalbe - brošura (strana 2).....	Error! Bookmark not defined.
Aneks 6 – Obrazac žalbe	54
Aneks 7 Poziv na anketiranje	54
Aneks 8 – Fotografije oglasne table Opštine Vršac.....	56
Aneks 9 Ugovori potpisani sa vlasnicima – dva primera	Error! Bookmark not defined.
Aneks 10 Kontrolna lista za skrining socijalnih pitanja	Error! Bookmark not defined.
Aneks 14 Pojedinačni pozivi na anketiranje	57
Aneks 15 Primer procene imovine	Error! Bookmark not defined.

Spisak tabela:

Tabela 1: Usporedna pravna (GAP) analiza Operativne politike Svetkse Banke OP 4.12 i Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije	- 20 -
Tabela 4: Podaci o LPUP pogođenim budućom primenom prava službenosti na zauzetom javnom zemljištu.	- 25 -
Tabela 5: Pregled ugroženih parcela, rodno razvrstanih pod oba uticaja.....	- 25 -
Tabela 6: Matrica za ostvarivanje prava za identifikovane uticaje	- 32 -
Tabela 7: Organizacione odgovornosti i aranžmani	- 37 -
Tabela 8: Okvirni plan implementacije SAPR Vršac.....	- 38 -

Spisak slika:

Slika 1 Vršac u toku poplava 2014.godine.....	- 12 -
Slika 2 : Pešaki most	- 22 -
Slika 8 Dva pomoćna objekta koji će biti izmešteni.....	- 23 -
Slika 9 Slika improvizovanog stepeništa.....	Error! Bookmark not defined.
Slika 10: Otpadni materijal koji je potrebno ukloniti	Error! Bookmark not defined.
Slika 11: Demografske karakteristike domaćinstava.....	- 27 -
Slika 12 Obrazovanje.....	- 28 -
Slika 13: Prihod domaćinstava	- 29 -
Slika 14: Status zaposlenosti	- 29 -
Slika 15: Mesto boravka.....	- 30 -
Slika 16: Organizacija JIP	Error! Bookmark not defined.

KRATAK PREGLED

Analiza situacije

U toku treće nedelje maja 2014.godine, izuzetno jake padavine su pogodile Srbiju. Ovo je rezultiralo devastirajućim poplavama koje su izazvale značajne ekonomske teškoće za većinu srpske populacije. Jake kišne padavine bez presedana, koje su počele početkom/sredinom maja 2014.godine izazvale su masivne poplave, uništile kuće, mostove, delove puteva, što je dovelo do proglašenja vanredne situacije u celoj zemlji 15.05.2014. godine (u skladu sa Članom 32., stav 3, Zakona o vanrednim situacijama –“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 111/2009, 92/2011 i 93/2012), koja je trajala do 23.05.2014. godine.

Vlada Republike Srbije je izvršila Procenu potreba za sanacijom (PPS)¹ koja je završena 10.07.2014.godine, s ciljem procene uticaja ove elementarne nepogode ². Procena potreba za sanacijom (PPS) koja je predstavljena na Donatorskoj konferenciji u Briselu 16.07.2014. godine, u periodu nakon ove elementarne nepogode, otkrila je da je energetski sektor naviše pogođen, u smislu značajanih infrastrukturnih oštećenja.

09.10.2014. godine Svetska Banka je odobrila hitan zajam u iznosu od 300 miliona USD, za podršku Vladi Republike Srbije u cilju otklanjanja nastalih šteta i prevenciju budućih poplava. Projekat će doneti značajne pozitivne efekte, izbegavanjem šteta u smislu poljoprivredne proizvodnje, zemljišta, imovine, domaćinstva i preduzeća. Sporazum o zajmu je restruktuiran u formi amandmana na Sporazum o zajmu i ugovornog pisma, potvrđenog od srpske strane, dana 1.6.2017. godine. Projekat implementira Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Jedinica za implementaciju projekta (JIP), u okviru ovog ministarstva.

Pod-projekat zaštite Vršca od poplava će se realizovati u slivu potoka Mesić od km 0+000 do km 2+597.90, najvećim delom u okviru službenosti prolaza. Prema podacima iza katastra, katastarske parcele identifikovane kao lokacije izvođenja radova su katastarska parcela 27556, koja se proteže od kanala “Vršac” do mosta na industrijskoj pruzi, na stacionaži km 0+484, 51, a u vlasništvu je Republike Srbije (korisnik JP “Vode Vojvodine” Novi Sad) i katastarska parcela 9696 u vlasništvu Gradske uprave Vršac, od mosta koji povezuje industrijsku prugu sa branom.

Uticaj Projekta na imovinu se smatra neznatnim, s obzirom da je manje od 200 osoba pogođeno projektnim aktivnostima, što predstavlja razlog zbog koga je Skraćeni akcioni plan raseljavanja adekvatan i prihvatljiv.

Iako je trasa projekta definisana, primenjen je zanačajan broj mera za ublažavanje uticaja, u cilju izbegavanja istih, a tamo gde ovo nije moguće, u cilju minimiziranja i kompezacije bilo koje vrste rezidualnog uticaja.

Projekat neće zahtevati eksproprijaciju zemljišta, ali će uključivati raščišćavanje državnog zemljišta u smislu uklanjanja, drveća, useva, pomoćnih objekata, a u ograničenom broju slučajeva uklapanje postojećih objekata – u najevećem broju slučajeva potpornih zidova u radove na zaštiti od poplava.

Projekat će rezultirati očiglednim pozitivnim efektima u smislu izbegavanja štetnih uticaja na poljoprivrednu proizvodnju, zemljište, imovinu domaćinstva, preduzeća i dr.

¹ Republika Srbija, Procena potreba za sanacijom, 2014, <http://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/RNA-REPORT-140714.pdf>, poslednji put pristupljeno 29.01.2018. godine.

² Uticaji elementarnih neopogoda su podeljeni na štete i gubitke. Štete se odnose na totalno ili delimično uništenje materijalne svojine u pogođenim područjima, dok se gubici odnose na promene ekonomskih tokova, nastalih usled elementarne nepogode.

Uticaji projekta

Pod-projekat zaštite Vršca od poplava neće zahtevati eksproprijaciju zemljišta, međutim predviđa se uticaj na 17 domaćinstava čija je imovina locirana na državnom zemljištu. Aktivnosti raščišćavanja će uključivati bilo rušenje pomoćnih objekata i ograda, ili krčenje zemljišta, uklanjanjem kultivisanih stabala i grmova, odnosno biće sprovedeno pravo službenosti države nad zauzetim državnim zemljištem, za potrebe radova na zaštiti od poplava.

U suštini, obim i ozbiljnost uticaja se može proceniti kao neznatan; neće biti fizičke i ekonomske dislokacije, niti uticaja na izvore egzistencije.

Detaljan opis uticaja dat je u Poglavlju 5.

Ograničenja i pretpostavke

U vreme izrade ovog SAPR-a uticaji celokupnog Pod-projekta nisu bili poznati.

Ovaj SAPR daje detaljan akcioni plan i mere za ublažavnje uticaja na **Deonici I: km 0+000 to km 1+042, ukupne dužine 1km**, a isti će biti ažuriran u cilju obezbeđivanja detaljnog opisa uticaja i primene mera za ublažavanje uticaja za preostalu **Deonicu II: km 1+042 to km 2+597, dužine 1,6km, u trenutku** kada uticaji budu u potpunosti poznati. Broj pogođenih lica je poznat, s obzirom da su popisne aktivnosti završene. Međutim, zbog specifične prirode i lokacije budućih radova, odnosno činjenice da potok svojom levom stranom protiče kroz gusto naseljeno područje, između redova kuća. Održavanje potoka je bilo zanemareno čitavu deceniju. Teško mu je prići celom dužinom, pri čemu bi raščišćavanje grmlja, otpada i gustog žbunja povećalo rizik od poplava u svetlu nastupajuće jeseni i zime. Zbog toga će građevinski radovi u okviru ovog Pod-projekta biti izvedeni u dve faze. U dinamici radova je opisan pristup u dve faze, kao i monitoring izvođenja građevinskih radova kako bi se obezbedilo da radovi budu ograničeni isključivo na intervencije u okviru I Deonice.

1. UVOD

1.1 Opis projekta

Nakon devastirajućih poplava iz 2014. godine, Vlada Republike Srbije je u svetlu ove prirodne katastrofe radila na pitanju rešavanja najhitnijih lokalnih potreba. U cilju rešavanja nekih od osnovnih lokalnih potreba u smislu rehabilitacije i zaštite od poplava, podnet je zahtev Svetskoj Banci za zajam za potrebe hitne sanacije. Zajam u iznosu od 300 miliona USD je odobren i potpisan 09.10.2014. godine. Projekat hitne sanacije od poplava je drugi najveći zajam ikada odobren u Srbiji od strane Svetske Banke. Cilj predloženih investicija je smanjenje neposredne opasnosti od ponovljenih poplava putem rehabilitacije i/ili unapređenja funkcionisanja postojeće infrastrukture. Ciljevi FERP Projekta su podrška obnavljanju sposobnosti energetskog sistema da na pouzdan način zadovolji lokalne potrebe; (ii) zaštita izvora egzistencije farmera u područjima podložnim poplavama; (iii) zaštita ljudi i imovine od poplava; i (iv) unapređenje kapaciteta Zajmoprimca za efikasno reagovanje tokom katastrofa. Projekat obuhvata 4 komponente (1) Podršku energetskom sektoru; (2) Podršku poljoprivrednom sektoru; (3) Zaštitu od poplava; i (4) Hitno reagovanje u nepredviđenim situacijama. Originalni iznos od 16.72 miliona eura koji opredeljen za komponentu 3: Zaštita od poplava je uvećan za dodatnih 17.34 miliona eura (ukupno 34.06 miliona EUR), Amandmanom na Sporazum of Zajmu koji je Srpska strana potpisala i dala saglasnost 01.06.2017. godine.

Pre poplava 2014. godine, Vlada Republike Srbije je na osnovu klimatske situacije i statistika o padavinama, izvršila procenu, potreba zaštite najugroženijih lokacija, tj. gradova od potencijalnih poplava. Na osnovu hitnosti rekonstrukcije/sanacije, a imajući u vidu obim štete i rizik od budućih uticaja, identifikovana su područja koja su posebno podložna poplavama. Imajući u vidu stepen njihove ugroženosti, ova područja su odabrana za pod-projekte u okviru Projektne komponente (br.3) - Zaštita od poplava. Dole navedeni pod-projekti su identifikovani ili u fazi porcene, ili Odlukom Vlade u okviru Restruktuiranog zajma:

- Zaštita Novog Pazara od poplava,
- Zaštita Smederevske Palanke od poplava,
- Zaštita Negotinskog područja od poplava
- Zaštita Aleksinca od poplava,
- Zaštite Vršca od poplava,
- Zaštita Valjeva od poplava,
- Crpna stanica Provo,
- Izgradnja sistema za zaštitu od poplava za potebe naselja Donji Ljubeš
- Rehabilitacija nasipa na reci Tamiš,
- Zaštita od erozije i radovi na sanaciji leve obale reke Save
- Sanacija levoobalnog nasipa na reci Dunav, na deonici od Bačke Palanke do grada Smedereva.

Ovaj skraćeni akcioni plan raseljavanja (SARP) je pripremljen za Pod-projekat zaštite Vršca od poplava, koji je uključen u međusobni sporazum između Svetske banke i Republike Srbije, koje predstavljaju Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima (KUJU)/Jedinica za imlementaciju FER Projekta.

1.2 Pod-projektno područje – opis i kontekst projekta i ključni demografski podaci

U toku poplava 2014. godine, potok Mesić je izazvao ozbiljne poplave, koje su najviše pogodile Opštinu Vršac. Vršac je grad lociran u Južno-banatskom okrugu autonomne pokrajine Vojvodine. Prema popisu iz 2011. godine³, upotpunjenom demografskim podacima iz 2017. godine, urbani deo grada je imao populaciju od 52,026 stanovnika, od čega su 25.025 ili 48,1 % muškarci, a 27.001 ili 51,9 %, što ukazuje na preovlađujuće žensko stanovništvo. Prosečna starost je 43,9 godina (42,8 za muškarce i 45,1 za žene). U Vršcu je registrovano 17,769 domaćinstava, sa prosečnim brojem članova 2,89 po domaćinstvu. Prema etničkom sastavu većinsko stanovništvo čine Srbi, zatim slede Rusi, Rusini, Slovaci, Slovenci, Ukrajinci, Hrvati, Crnogorci, a postoji i određen broj nedeklarisanih. Dva glavna indikatora, obrazovna struktura stanovništva, kao i dostupnost obrazovanja uključujući pismenost, predstavljaju nivo obrazovanja stanovništva, a takođe obuhvataju i postignuti opšti nivo socio-ekonomskog razvoja su površno ispitani, u cilju utvrđivanja adekvatnog metoda komunikacije sa Licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Kod populacije oba pola iznad 15 godina bez obzira na rod, Vršac ima relativno visok nivo kompjuterske pismenosti od 22,211 osoba. Po pitanju obrazovanja, samo 2,624 lica ima visoko obrazovanje, zatim sledi 3,937 osoba sa višim obrazovanjem i 10,936 osoba sa srednjoškolskom diplomom. Ekonomski aspekt demografskih podataka je pokazao da su 9064 lica ili 17, 42 % od ukupnog broja radno sposobnih nezapslena.

Predviđene investicije u zaštitu od poplava i odvodnjavanje imaju za cilj da umanje očekivane gubitke i generišu značajne ekonomske koristi koje opravdavaju troškove investicije. Ovo uključuje direktan pozitivan uticaj na izvore egzistencije korisnika projekta, s obzirim da će gubici – uključujući javne infrastrukturne objekte, poljoprivrednu i stočarsku proizvodnju, kao i imovinu domaćinstava – biti značajno umanjene izgradnjom infrastrukture za zaštitu od poplava.

³ O vo su najnoviji raspoloživi podaci. Rezultati popisa iz 2015. godine još uvek nisu objavljeni.

U nastavku su neki od očekivanih pozitivnih efekata predloženih mera zaštite od poplava u kontekstu implementacije Projekta i pod-projekta: “Zaštita Vršca od poplava”.

- izbegavanje šteta koje mogu biti nanete poljoprivrednoj proizvodnji, na područjima koja će najverovatnije biti izložena čestim poplavama;
- izbegavanje šteta na imovini (privatne kuće; stanovi; industrijski objekti; putevi, elektro-energetska postrojenja, škole, vrtići, zdravstvene ustanove i drugi javni objekti);
- izbegavanje gubitka poslova, usled prekida proizvodnje, ili pružanja usluga, prekida komunikacije, saobraćaja i dr.;
- eliminacija troškova vezanih za zdravlje ljudi, usled smanjenja zagađenja sistema snabdevanja vodom, smanjen broj oboljenja koja se prenose zagađenom vodom, kao i rizika od gubitka ljudskih života;
- intenziviranje pozitivnih efekata u smislu rekreacije, uključujući potencijal za razvoj turizma;
- indirektni efekti na ekonomski razvoj

Slika 1 u toku poplava iz 2014.godine

1.3 Ciljevi pod-projekta i aktivnosti

Ciljevi FERP Projekta su podrška obnavljanju sposobnosti energetskog sistema da na pouzdan način zadovolji lokalne potrebe; (ii) zaštite izvora egzistencije farmera u područjima podložnim poplavama; (iii) zaštite ljudi i imovine od poplava; i (iv) unapređenja kapaciteta Zajmoprimca za efikasno reagovanje tokom katastrofa.

Aktivnosti koje će se realizovati u okviru Pod-projekta zaštite Vršca od poplava, uključuju regulaciju potoka Mesić u dužini od približno 2,6 km, podeljeno na dve deonice:

- Deonica I: km 0+000 to km 1+042, dužine: 1 km, i
- Deonica II: km 1+042 to km 2+597, dužine 1,6 km

U projektnom području nalazi se 12 mostova (na deonicama I i II), od kojih je jedan 1 nelegalno izgrađen pešački most koji obezbeđuje prilaz za dva domaćinstva. Potencijalni uticaj kao i mere za ublažavanje uticaja mera primenjenih u ovom slučaju, detaljno su opisani u Poglavlju **4. MINIMIZIRANJE UTICAJA.**

Ovaj SAPR je izrađen za celokupan Pod-projekat, pri čemu su uticaji za vreme njegove izrade identifikovani samo za Deonicu I. Radovi će početi nakon odobrenja ovog SAPR-a.

Građevinski radovi na Deonici II počće u martu 2019.godine. Pre početka radova, uticaji će biti indentifikovani, a mere za ublažavanje uticaja usvojene. U tom smislu, biće pripremljen amandman

SAPR-a, u kome će uticaji i mere za ublažavanje ovih uticaja biti detaljno opisane, u skladu sa istim principima kompenzacije i zahtevima u pogledu konstultacija, kao u slučaju glavnog dokumenta:

Fokus će biti na nasipima, pri čemu su pedložene četiri različite vrste radova:

1. Izgradnja objekata za zaštitu od poplava,
1. Rekonstrukcija slabih tačaka na nasipu,
2. Unapređenje odbrambenog kapaciteta delova nasipa od 25-godišnje velike vode do 100-godišnje velike vode, i
3. Utvrđivanje obale na lokacijama gde erozija rečnih obala može da dovede do podsecanja nasipa.

1.4 Obim i cilj Skraćenog akcionog plana raseljavanja

Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) se priprema za projekte podržane od Svetske banke, u slučajevima kada je manje od 200 lica raseljeno, a uticaji se smatraju "neznatnim". Ne previđa se da će pod-projekat uključivati ekproprijaciju zemljišta, ali će zahtevati raščišćavanje državnog zemljišta na kome se nalaze 24 pomoćna objekta, od kojih su 19 neka vrsta šupa, različitih namena: ostave drvnog ogreva ili materijala, boksevi za pse, kokošarnici i dr., zatim četiri (4) ogradna zida od čvrstog materijala i jedna žičana ograda. Detaljan inventar ugroženih objekata dat je u Aneksu 4 ovog SAPR-a.

Identifikovan je i neznatan uticaj na dekrorativna i stabla koja nose plodove na državnom zemljištu.

Pored uticaja koji permanentno pogađaju gore pobrojano imovinu, u toku socijalnog anketiranja identifikovan je jedan nelegalni privatni most preko potoka Mesic. Ovaj most obezbeđuje komunikaciju vezu između dva domaćinstva i glavne ulice. Most je izgrađen bez adekvatnih dozvola i uslova izdatih od strane nadležnih organa. Ovo je, u principu jedan od razloga zašto pomenuti most ne zadovoljava ni minimum standarda, posebno u smislu zagušenja protoka vode. Procenom uticaja zaključeno je da je ovaj most predstavlja jedni način pristupa gradu i njegovim pogodnostima za ova dva domaćinstva, što znači da je potrebno primeniti neophodne, pažljivo osmišljene mere za ublažavanje uticaja u toku izvođenja građevinskih radova. Most neće biti ugrožen građevinskim radovima, ali će biti predmet unapređenja u cilju poboljšanja bezbednosti pešaka, ali i omogućavanja slobodnog protoka vode.

Na uklanjanje pomoćnih objekata i raščišćavnje zemljišta se čeka, a biće realizovano u skladu sa dinamikom datom u ovom SAPR-u, ali ne pre nego što se kompenzacioni paketi usaglase i predaju LPUP. Detaljan opis uticaja dat je u Poglavlju 5 POGOĐENO STANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA.

- Obim aktivnosti u toku pripreme Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) je obuhvatio sledeće:
- Ispitivanje projektnog područja,
- Snimanje područja pod uticajem projekta, zemljišta i imovine;
- Obilazak projektnog pordručja, u cilju provere na terenu;
- Popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), uključujući osobe, njihovo zemljište, resurse i imovinu;
- Socio-ekonomsku procenu lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP)
- Identifikovanje zemljišta, resursa i imovine koji će najverovatnije biti ugroženi;
- Procenu zemljišta i imovine, kao i imovine koja će biti predmet eksproprijacije;
- Konsultacije sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP);
- Analizu relevantnog zakonskog okvira;
- Analizu institucionalnog okvira, koji uključuje identifikovanje organizacija odgovornih za uspostavljanje adekvatnog mehanizma za podnošenje i rešavanje žalbi.

U skladu sa Sporazumom o zajmu, Okvirna politika raseljavana (OPR) u skladu sa Operativnom politikom politika Svetske Banke OP 4.12., je izrađena za potrebe projekta, odobrena od Svetske banke i nadležnih organa Republike Srbije, javno obelodanjena 2015. godine i pedstavlja smernice za izradu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

1.5 Ciljevi i principi Skraćenog akcionog plana raseljavanja

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR), kao i njegove detaljne odredbe su pripremljeni u skladu za zakonima i propisima Republike Srbije i Okvirnom Politikom Raseljavanja (OPR). Cilj ovog SAPR-a je procena usaglašenosti eksproprijacije i definisanje aktivnosti u cilju izbegavanja i ublažavanja budućih negativnih uticaja, koji mogu nastati primenom prava službenosti na zauzetom zemljištu i omogućiti blagovremene i efikasne kompenzacije rezidualnih efekata za one koji na to imaju pravo. Ovi ciljevi ne zavise od obima i značaja uticaja.

Okvirna politika raseljavanja (OPR) FERP Projekta naglašava ključne principe i ciljeve eksproprijacije i raseljavanja, organizacione aranžmane i kriterijume projektovanja, koji će biti primenjeni kod pod-projekata koji treba da budu izrađeni u toku implementacije projekta, u cilju obezbeđivanja adekvatnog upravljanja kompenzacijom/rehabilitacijom u slučajevima gubitka imovine koja je neophodna za realizaciju Projekta.

Ovaj SAPR precizira sledeće:

- Detaljne procedure koje Republička Direkcija za vode (DV/JIP) i Opština Vršac treba da primene u smislu konsultacija i obelodanjivanja;
- Obezbeđuje polazni popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti i informacije o imovini;
- Opis pojedinih iznosa kompenzacija i standarda u skladu sa Operativnom politikom OP 4.12;
- Opis konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti o prihvatljivim alternativama i merama za ublažavanje uticaja;
- Opis institucionalne odgovornosti za implementaciju i procedure za rešavanje žalbi;
- Plan rada i budžet;
- Aranžmane u pogledu implementacije i monitoringa.

Okvirna politika raseljavanja (OPR), kao i ovaj (SAPR) je u skladu sa lokalnim propisima i Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, pri čemu će preovladati strožiji zahtevi.

Ovaj dokument je pripremljen na osnovu smernica iz Priručnika Svetske Banke o prinudnom raseljavanju: Planiranje i implementacija razvojnih projekata (2004) i slučajeva dobre prakse, ali posebno u skladu sa individualnim merama odabranim na osnovu konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), kako bi odražavali specifične potrebe projekta na terenu.

Ovaj SAPR je tako dizajniran da uključi identifikovane direktne ekonomske i socijalne uticaje koji rezultiraju iz implemetacije projekata koje finansira Banka, a izazvani su:

- prisilnim gubitkom imovine ili pristupa imovini ⁴;

1.6 Metodologija istraživanja

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) je pripremljen kroz kombinaciju sekundarnog i terenskog istraživanja. Sekundarno istraživanje je obuhvatilo reviziju projektne dokumentacije uključujući mape projektnih lokacija, katastarskih podataka, opštinske baze podataka o licima pod uticajem projektnih aktivnosti i njihovoj imovini, evidencije o eksproprijaciji i idejnih projekata. Sekundarno istraživanje je dopunjeno terenskim pregledom projektnih lokacija u cilju preciznog utvrđivanja uticaja predloženih pod-projekata u smislu neophodnog zemljišta i imovine koja može zahvaćena projektnim aktivnostima, što je rezultiralo izradom priložene inventarne liste lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i njihove imovine. Terensko istraživanje je obuhvatilo sprovođenje popisa domaćinstava identifikovanih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP); socijalnu procenu pod-projektnih lokacija po trasi uticaja duž potoka Mesić, socio-ekonomsko istraživanje statusa lica pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i popis i procenu njihove

⁴ Vidi Operativnu politiku Svetske banke OP 4.12

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/PROJECTS/EXTPOLICIES/>

imovine. Popis se pripremljen na osnovu podataka dobijenih od Katastra, iz baze podataka opštine Vršac, kao i osnovu ličnih intervjua. Pored dobijenih primarnih podataka pribavljenih od lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i u intervjuima sa državnim zvaničnicima i predstavnicima nevladinih organizacija o licima pod uticajem projektnih aktivnosti, korišćeni su i sekundarni podaci o LPUP i njihovoj imovini. U toku analize i tumačenja prikupljenih podataka, isti značaj je dat kvantitativnim i kvalitativnim aspektima, što predstavlja uravnotežen prikaz trenutne situacije lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Dobijeni podaci će služiti kao polazna osnova za uslove životnog standarda sa kojima će se vršiti poređenje prilikom ponovljenog istraživanja u okviru Izveštaja o završetku.

2. ZAKONSKI OKVIR

2.1 Nacionalna zemljišna politika – Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije

Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije (donet 1995. godine, stupio na snagu 01.01.1996. godine, dopunjen u martu 2001. godine, ponovo dopunjen 19.03.2009), reguliše pitanja eskproprijacije i predstavlja opšti okvir za sprovođenje eksproprijacije u Republici Srbiji. Ovaj zakon takođe zagovara očuvanje principa kompenzacije na osnovu tržišne vrednosti.

Najznačajnije karakteristike Zakona o eksproprijaciji su sledeće:

- Svrha ovog zakona je da obezbedi jednostavanu, efikasnu proceduru, umanjujući na taj način, koliko god je moguće potrebu za dugotrajnim sudskim procesima, a sve u cilju olakšavanja procesa eksproprijacije. U normalnim okolnostima, celokupan proces eksproprijacije može biti završen u roku od šest meseci;
- Pravičnu vrednost nadoknade za zemljište koje je pod uticajem specifične šeme ili projekta, utvrđuje Poreska uprava, za račun “Korisnika eksproprijacije”. Predmetna vrednost se procenjuje na osnovu trenutne tržišne cene;
- Kao uslov za početak eksproprijacije, Korisnik eksproprijacije mora da obezbedi bankarsku garanciju kod komecijalne banke na procenjen iznos ukupne sume predviđene za isplatu;
- U slučaju obradivog poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, ukoliko se na istom području ili u bližoj okolini identifikuje zemljišna površina iste kulture i klase, ili odgovarajuće vrednosti (Član 15. Zakona o eksproprijaciji), isto će biti ponuđeno licu pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući pravo svojine;
- Uporedivost se utvrđuje na osnovu procene raspoloživog državnog zemljišta, ovlašćenog stručnjaka (veštaka) koga angažuje bilo korisnik eksproprijacije, ili Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPSV);
- U slučaju spora o uporedivosti ponuđenog zemljišta, lokalni opštinski organi uprave će angažovati drugog ovlašćenog stručnjaka u cilju utvrđivanja uporedivosti ponuđenog zemljišta;
- Dalje neslaganje može dovesti do pokretanja sudskog postupka od strane lica pod uticajem projektnih aktivnosti, u toku koga će biti doneta odluka o uporedivosti zemljišta, ili isplati procenjenog pravičnog novčanog novčanog iznosa;
- Tamo gde nije moguće pronaći zemljište uporedivog kvaliteta, licu pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva biće ponuđena procenjena pravična zamenska vrednost utvrđena od strane Poreske uprave. U slučaju da lice pod uticajem projektnih aktivnosti želi da ospori procenu predmetne “pravične vrednosti”, može da pokrene sudski postupak;
- U Zakonu o eksproprijaciji trenutno ne postoji odredba vezana za isplatu kompenzacije za lica pod uticajem projektnih aktivnosti koji nisu zakonski vlasnici;

- Pored toga, nakon usvanjanja Zakona o planiranju i izgradnji (usvojen 2009. godine i dopunjen 2011.godine), izgradnja bilo koje vrste objekta bez građevinske dozvole, bez obzira da li se radi privatnom ili javnom zemljištu, predstavlja krivično delo; i
- Licu pod uticajem projektnih aktivnosti, koje ima zakonsko pavo svojine, a izgradilo je stalni objekat bez građevinske dozvole, kompenzacija može biti isplaćena na osnovu sudske odluke, a u skladu sa Zakonom o osnovama svojinskopravnih odnosa (1980., stupio na snagu 01.09. 1980. godine, dopunjen 1990, 1996 i 2005. godine), u smislu investicija u zemljište –što će utvrditi ovlašćeni stručnjak (veštak), koji će izvršiti procenu materijala koje je potrebno zameniti.

2.2 Javni interes i svrha eksproprijacije

Nepokretnost može biti ekspropisana samo u slučaju kada je utvrđen javni interes za sprovođenje projekata koji značajno doprinose opštem interesu javnosti (Član 1).

Eksproprijacija može biti izvršena za potrebe Republike Srbije, gradova, opština, javnih preduzeća ili institucija, ako zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o eksproprijaciji zahteva od Korisnika eksproprijacije da obrazloži neophodnost eksproprijacije i dokaže da projekat ne može biti realizovan bez predložene eksproprijacije.

2.3 Proces eksproprijacije

Uslov za otpočinjanje eksproprijacije je postojanje dokaza da su neophodna sredstva obezbeđena i da su na raspolaganju. Korisnik eksproprijacije je dužan da obezbedi garanciju jedne o poslovnih banaka na procenju pravičnu vrednost, ili u slučaju kada su lokalni organi uprave Korisnici eksproprijacije adekvantnu potvrdu da su sredstva opredeljena budžetom (Član. 24).

Procedura eksproprijacije počinje podnošenjem predloga za eksproprijaciju od strane “Korisnika eksproprijacije“ nadležnoj opštinskoj upravi („organ koji vodi postupak eksproprijacije“). U konkretnom slučaju, predlog je sačinjen za svako lice pod uticajem projektnih aktivnosti, a uključuje i površinu zemljišta, procenu pravične vrednosti sve nepokretne imovine, obrazloženje potrebe svake pojedinačne eksproprijacije, zajedno sa potvrdom da su projektne aktivnosti uključene u relevantan regionalni i/ili prostorni plan.

Kada je predlog podnet zajedno sa propratnom dokumentacijom, svakom licu pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) šalje se poziv za saslušanje. Poziv mora da sadrži naveden razlog, vreme i mesto saslušanja, kao i da obezbedi licu pod uticajem projektnih aktivnosti spisak dokumentacije koja će biti prezentovana i predmet diskusije u zakazano vreme.

Nakon okončanja saslušanja svih lica pod uticajem projekta (LPUP), donosi se Odluka o eksproprijaciji.

2.4 Procena vrednosti

U fazi procene vrednosti, Korisnik eksproprijacije kontaktira Poresku upravu, u cilju procene pravične vrednosti za zemljište (svi tipovi zemljišta, poljoprivredno, gradsko, neplodno i dr.) Za pojedine slučajeve poljoprivrednog zemljišta, Korisnik eksproprijacije će kontaktirati Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV), koje će dati mišljenje o raspoloživosti poljoprivrednog zemljišta uporedivog kvaliteta. Pored toga, Korisnik eksproprijacije će angažovati o svom trošku, a u saradnji sa nadležnom gradskom upravom, ovlašćenog stručnjaka (e) koji će izvršiti procenu vrednosti zemljišta, poljoprivrednih autputa, preduzeća, kao i celokupne nepokretne imovine i objekata u skladu sa članom 28(iii). Na zahtev lica pod uticajem projektnih aktivnosti, ovi stručnjaci (procenitelji) mogu da budu prisutni u toku procesa procene vrednosti.

U slučaju da lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) ne prihvate ponuđenu kompenzaciju u bilo kom obliku i odluče se za pokretanje sudske postupka, Korisnik eksproprijacije može da zahteva od Ministarstva finansija da, izuzetno, u predmetnom slučaju, dozvoli uvođenje u posed na gradilištu uz podršku (Član 35). Ova odluka se donosi u zavisnosti od slučaja, na osnovu procene relevantnih činjenica vezanih za svaki pojedinačni slučaj. U skladu sa projektnim ciljevima radovi

koji će biti izvedeni se smatraju hitnim, te u tom smislu pristup gradilištu može biti odobren. Do ovog trenutka ovakav zahtev nije podnet od strane Korisnika eksproprijacije. Ovaj instrument će biti iskorišćen samo u slučaju formalnog otuđenja zemljišta putem eksproprijacije.

Korisnik eksproprijacije nije u obavezi da pripremi socio-ekonomsku studiju, ili polazni popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti.

Kada se odluka više ne može osporiti primenom pravnih lekova, ona postaje zakonski obavezujuća, a pregovori o kompenzaciji mogu da počnu. Sporazum mora da obuhvati dinamiku i iznos novčane nadoknade koji će biti isplaćen, ili vrstu kompenzacije u naturi (Član. 26). Ako se sporazum ne postigne u roku od 2 meseca od datuma donošenja Odluke o eksproprijaciji (ili u kraćem periodu ako opštinski organi uprave tako odluče), Opštinski organ uprave će dostaviti nadležnom sudu na području na kome se nalazi eksproprijisana nepokretnost, važeću Odluku zajedno za relevantnom dokumentacijom u cilju određivanja kompenzacije. Nadležni sud će po službenoj dužnosti, u vanparničnom postupku doneti odluku o kompenzaciji za eksproprijisanu nepokretnost.

2.5 Informisanje i zahtevi u pogledu konsultacija

Zakon o eksproprijaciji ne navodi izričite zahteve za javno, sistematsko i kontinuirano informisanje o definisanom projektnom području. Zakon, međutim propisuje javno obelodanjivanje utvrđenog javnog interesa, kao i obavezu opštinskog organa uprave da pojedinačno pozove svako pogođeno lice za zakonskim pravom svojine na sastanak, na kome će biti predstavljene činjenice od značaja za proces. Zakon dalje nalaže blagovremeno informisanje o svakoj odluci u okviru dijagrama toka postupka. Ova distribucija informacija ima rok zastarelosti, u slučajevima kada je obebeđen pravni lek.

2.6 Informacija od javnog značaja

Informacija od javnog značaja, je informacija kojom raspolaže organ državne uprave, nastala u radu ili u vezi sa radom organa javne vlasti, sadržana u određenom dokumentu, a odnosi se na sve ono o čemu javnost ima opravdan interes da zna. Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 120/2004, 54/2007, 104/2009 i 36/2010) propisuje da svaki dokument koji se javno obelodanjuje, mora da prati uputstvo o načinu pristupa informaciji od javnog značaja.

Ovo pitanje je uređeno Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja kojim se uređuju se prava na pristup informacijama od javnog značaja⁵ kojima raspolažu organi javne vlasti, radi ostvarivanja zaštite interesa javnosti da zna, kao i ostvarenja slobodnog demokratskog poretka otvorenog društva.

U skladu sa ovim zakonom, informacije od javnog značaja moraju se učiniti dostupnim svim zainteresovanim licima, uključujući sva fizička i pravna lica, na osnovu zahteva u pisanoj formi, osim ako zakonom nije određeno drugačije. Najkasnije 15 dana od dana prijema zahteva, organ uprave će obavestiti tražioca da li poseduje predmetnu informaciju, kao i obezbediti uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju, odnosno dati ili dostaviti kopiju dokumenta, u zavisnosti od slučaja. Aneks 2 sadrži obrazac za pristup informacijama od javnog značaja.

2.7 Ostali relevantni zakoni i odredbe

Pored Zakona o eksproprijaciji, sledeći zakonski akti, politike i regulatorni propisi i okviri uređuju pitanja eksproprijacije i raseljavanja, kao i druge socijalne uticaje vezane za izvođenje radova na zaštiti od poplava, predstavljaju osnovu za ovaj SAPR:

⁵ "Službeni glasnik Republike Srbije" br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10

1. Zakon o osnovama svojinskopravnih odnosa (usvojen 1980 godine, dopunjen 1990, 1996 i 2005. godine).
2. Zakon o planiranju i izgradnji (usvojen i izmenjen 2009 godine i dopunjen 2011, 2013. i 2014. godine).
3. Zakon o državnom premeru i katastru (usvojen 2009 godine, dopunjen 2010. godine).
4. Zakon o prostornom planiranju Republike Srbije od 2010 do 2020. godine (usvojen 2010. godine).
5. Zakon o vodama (usvojen 2010 godine, dopunjen 2012 i 2016. godine)
6. Zakon o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji (usvojen 2014 i dopunjen 2015. godine)

3. POLITIKA SVETSKE BANKE U VEZI PRINUNDOG RASELJAVANJA (OP/BP 4.12)

Svi projekti koje finansira Svetska Banka, a koji uključuju prinudno raseljavanje, podležu zahtevima Operativne politike Svetske Banke OP 4.12. Ova politika precizira procedure i instrumente za eliminaciju potencijalnih negativnih ekonomskih, socijalnih i uticaja na životnu sredinu. OP 4.12 se ne aktivira samo u slučajevima fizičkog izmeštanja, već i kod bilo kakvog gubitka skloništa, imovine ili pristupa imovini, kao i gubitka prihoda i izvora egzistencije.

Opšti ciljevi OP 4.12 su sledeći:

- (a) Prinudno raseljavanje treba izbeći gde god je moguće, svesti ga na najmanju meru, putem razmatranja svih opravdanih izmena projekta.
- (b) U situacijama kada raseljavanje nije moguće izbeći, aktivnosti raseljavanja treba da budu osmišljene i sprovedene kao održivi razvojni programi, koji će obezbediti dovoljne resurse za ulaganja, što će omogućiti raseljenim licima da učestvuju u dobrobiti ostvarenoj po osnovu projekta. Raseljena lica treba konsultovati i obezbediti im mogućnost da učestvuju u planiranju i implementaciji programa raseljavanja.
- (c) Raseljenim licima treba pružiti podršku u smislu unapređenja prethodnih izvora egzistencije i životnog standarda, ili bar njegovog realnog vraćanja na nivo, ili nivoe koji su bili preovlađujući pre početka implementacije projekta, šta god je više.

OP 4.12 razlikuje tri kategorije lica u smislu podobnosti za odobravanje kompenzacije ili pomoći:

- a. Lica koja imaju zakonsko pravo svojine nad zemljištem (uključujući običajna i tradicionalna prava priznata po osnovu zakona određene zemlje).
- b. Lica koja nisu imala zakonsko pravo svojine nad zemljištem u vreme početka popisa, ali polažu pravo na takve parcele ili imovinu, pod uslovom da su ti zahtevi zakonski priznati, ili će postati priznati primenom procesa preciziranog u pojedinačnim planovima raseljavanja.
- c. Lica koja nemaju priznato zakonsko pravo svojine, niti polažu pravo na zemljište koje su zauzeli.

3.1 Uporedna pravna (GAP) analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12

Ciljevi Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12 su jasni u nastojanju da se prinudno raseljavanje izazvano eksproprijacijom zemljišta izbegne kad god je to izvodljivo, a ukoliko to nije moguće treba primeniti principe kompenzacije za efekte na sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i dovesti njihove izvore egzistencije bar na nivo pre početka projektnih aktivnosti. U suštini, institucionalni okvir za eskproprijaciju u Republici Srbiji je čvrst i u širem smislu kompatibilan sa Operativnom politikom Svetske Banke OP. 4.12, međutim postoje izvesna očekivanja, posebno u vezi kompenzacije po zamenskoj ceni zemljišta, u poređenju sa zahtevom lokalnog zakonodavstva o kompenzaciji za zemljište po tržišnoj ceni. Pored toga, nacionalno zakonodavstvo ne priznaje nelegalne korisnike, zakupce i stanare. Zakon ne propisuje poseban mehanizam za žalbe vezan za projekat, procenu socijalnog uticaja, plaćanje poreza i dažbina kao dela kompenzacionog paketa, rodno razvrstavanje podataka i podršku vulnerabilnim licima.

Sledeća tabela daje pregled pojedinih razlika između nacionalog zakona o eksproprijaciji u poređenju sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, kao i preporuke korektivnih mera/mera za ublažavanje uticaja u cilju usaglašavanja sa zahtevima Operativne politike OP 4.12. **Prikazane su isključivo razlike od značaja za uticaje identifikovane po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).**

Tabela 1: Politika Svetske banke OP 4.12 i Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije - Usporedna pravna analiza (GAP analiza)

Pitanje	Zahtevi Zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Operativne politike Svetske banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
Popis i socio-ekonomsko istraživanje i Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR)	Ne postoji eksplicitan zahtev vezan za socio-ekonomske studije, niti za izradu bilo kakvog instrumenta koji reguliše raseljavanje bez obzira na obim uticaja. Zakon ipak zahteva izradu inventarne liste pogodnih lica i njihove imovine, bez polaznih socio-ekonomskih podataka i indikatora.	Popis i socio-ekonomsko istraživanje moraju biti pripremljeni za SAPR. Istraživanje treba da uključi informacije o (i) stanovništvu pogođenog područja u ovom trenutku, (ii) karakteristikama izmeštenih domaćinstava, njihovom životnom standardu i izvorima egzistencije (iii) značaju očekivanih gubitaka i obimu dislokacije, i (iv) ugroženim grupama i licima.	Popis i socio-ekonomsko istraživanje sprovedeno u skladu sa zahtevima Svetske Banke, kao i zahtevima nacionalnog zakonodavstva.
Datum preseka – u smislu podobnosti (za kompenzaciju)	Zakon propisuje da je datum preseka u smislu podobnosti, datum podnošenja predloga za eksproprijaciju odgovarajućem opštinskom organu uprave od strane korisnika eksproprijacije	Uobičajeno je da se za datum preseka uzima datum početka popisa. Datum preseka takođe može da bude datum definisanja projektnog područja, pre početka popisa, pod uslovom da je obavešteno efikasno informisanje javnosti o definisanom projektnom području, uključujući i sistematsko kontinuirano informisanje nakon definisanja projektnog područja, kako bi se sprečio dalji priliv stanovništva. Lica koja su prispela u projektno područje nakon datuma preseka neće imati pravo na kompenzaciju, ili bilo koju drugu vrstu pomoći vezanu za raseljavanje.	Datum preseka za potrebe podobnosti, biće datum početka popisa. Lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) će biti eksplicitno informisana o pomenutom datumu preseka i njegovim implikacijama u toku konsultacija o nacrtu Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR). Lica pod uticajem projektnih aktivnosti su bila eksplicitno informisana o datumu preseka i njegovim implikacijama putem oglasa u štampanim medijima 06.11.2017. godine (Vidi Aneks 7 – Obaveštenje o datumu preseka).
Podobnost za kompenzaciju (neformalna)	Zakon priznaje samo formalno-pravno vlasništvo, lica bez zakonskog prava svojine, ali koja polažu pravo na predmetno zemljište i imovinu – pod uslovom da je to pravo priznato po lokalnim zakonima, ili će postati priznato.	U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, postoje 3 kategorije lica na koje se može odnositi podobnost za kompenzaciju: a) Oni koji imaju formalno – pravno vlasništvo nad zemljištem b) Oni koji nisu imali zakonsko pravo na zemljište pre početka popisa, a polažu pravo na predmetno zemljište i imovinu, pod uslovom da je to pravo priznato po lokalnim Zakonima, ili će postati priznato u toku procesa preciziranog u SAPR-u. c) Oni koji nemaju priznato zakonsko pravo na zemljište koje su zauzeli.	U skladu sa okvirnom politikom raseljavanja (OPR), lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja su izgradila objekte bez dozvole, a koji koriste privatno zemljište imaju pravo na kompenzaciju/pomoć za investicije uložene u javno i privatno zemljište u vrednosti objekata i instalacija (prema Zakonu o osnovama svojnsko-pravnih odnosa - usvojen 1980. godine, dopunjen 1990, 1996 i 2005. godine) u smislu investiranih sredstava – što će utvrditi veštak u toku procene vrednosti korišćenih materijala, useva, šuma, drveća, stabala koja daju plodove, voćnjaka, vinograda i perioda neophodnog za njihovu ponovnu reprodukciju. Ova prava se ne odnose na lica koja su počela sa aktivnostima, bilo u formi gajenja useva ili izgradnje bilo koje pokretne imovine nakon datuma preseka.

Pitanje	Zahtevi Zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Operativne politike Svetske banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
Kompenzacija po osnovu zamenske vrednosti	Procena vrednosti objekata i zemljišta je zasnovana na preovlađujućoj tržišnoj ceni i okolnostima u vreme potpisivanja sporazuma.	U slučaju objekata, "zamenska cena" se definiše na sledeći način: Za kuće i druge objekte, to je tržišna vredost građevinskog materijala neophodnog da bi se izgradio novi objekat, sličnog ili boljeg kvaliteta i površine u prođenju sa ugorženim objektom, ili popravke ugorženog objekta, ili rehabilitacije delimično oštećenog objekta plus troškovi prevoza građevinskog materijala do gradilišta, uključujući i troškove radne snage i naknadu za izvođača radova,	Prilikom utrdivanja zamenske cene za pogodenu imovinu, u obzir će biti uzeti tržišna cena, kao i potencijalni porezi i dadžbine. Kod procene vrednosti pogodjenih objekata, vrednost amortizacije neće biti uzeta u obzir, a procena vrednosti će biti zasnovana na troškovima izgradnje novog objekta istog kvaliteta. Prilikom procene vrednosti pogodjenih objekata takođe će se uzeti u obzir i vrednost vremena utrošenog na izgradnju, uključujući i potencijalne poreze i dadžbine.
Rešavanja žalbi (Za uticaje vezane za sprovođenje prava službenosti državea i bilo koja druga pitanja koja se mogu pojaviti u toku izvođenja građevinskih radva.)	Pored zvaničnih institucija i pravnih lekova za žalbe, druge procedure za rešavanje žalbi nisu neophodne.	Neophodno je uspostaviti adekvatne, povoljne i pristupačne procedure, za razrešavanje sporova poserdovanjem treće strane, nastalih kao posledica raseljavanja; ovi mehaizimi za rešavanje žalbi treba da uzmu u obzir raspoloživost pravosudnih resursa, kao i običajne i tradiconlane mehanizme rešavanja sporova.	Opština Vršac je obrazovala nezavisnu Komisiju za žalbe 11.11.2017. godine, u sledećem sastavu: Predstavnik JIP, predstavnik opštine (koga delegira opština), predstavnik Lica pod uticajem projektnih aktivnosti (koga predlažu lica pod uticajem projektnih aktivnosti).
Monitoring	Nema specifičnih zahteva u pogledu procedura monitoringa	Zajmoprimalac je odgovoran za adekvatan monitoring i evaluaciju aktivnosti navedenih u instrumentima raseljavanja.	Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će biti odgovorna za monitoring u skladu sa zahtevima preciziranim u OPR i SAPR-u.

4. MINIMIZIRANJE UTICAJA

Uprkos činjenici da je preduzet izuzetno veliki broj mera za ublažavanje i minimiziranje negativnih uticaja, uključujući i prihvatanje zahteva za ublažavanje uticaja od strane lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), neki uticaji su ipak ostali rezidualni. Alternativna trasa projekta nije mogla biti razmotrena, a pordručje uticaja izbegnuto, s obzirom na činjenicu da utvrđena trasa prati rečni tok.

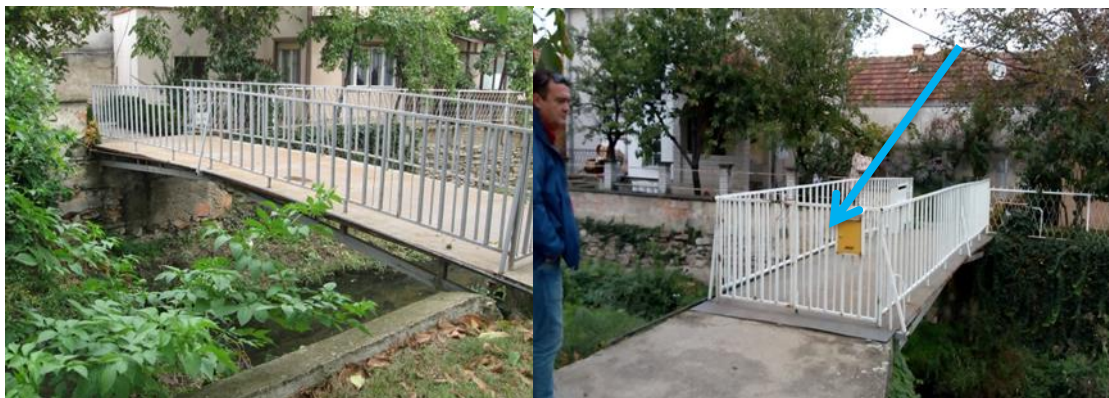
Tehnički projekat je izmenjen u cilju izbegavanja svih uticaja na stambene objekte.

Efikasnost mera za ublažavanje uticaja je posebno vidljiv u slučaju izgrađenog pešačkog mosta. Glavnim projektom su predviđeni radovi na rekonstrukciji mosta, koji može biti privremeno uklonjen. Ovo još uvek ne može biti prihvaćeno kao konačno tehničko rešenje, s obzirom da se u okviru dodatnih mera za ublažavanje uticaja ispituju alternativne metodologije izvođenja radova koje bi omogućile kontinuiran pristup (osim za pitanja zdravlja i bezbednosti zajednice). Pogođena domaćinstva su konsultovana i složila su se predloženim merama za ublažavanje uticaja, pod uslovom da bude obezbeđen prilaz njihovim domaćinstvima. Realno je očekivati da most bude saniran i unapređen u smislu dodatne stabilizacije i učvršćenja konstrukcije, a sve u cilju usklađivanja sa standardima zaštite od poplava, zbog činjenica da sužava rečno korito, čime doprinosi većem riziku u slučaju poplava.

Sledeća fotografija prikazuje situaciju na terenu.

Slika 2 : Pešački most

Privatni most koji omogućava pristup za dva domaćinstva koja se nalaze u pozadini fotografija

U principu, primenjena su dva tipa mera za ublažavanje uticaja:

- izmene projekta,
- inkorporacija postojećih objekata u radove na zaštiti od poplava,

5. POGOĐENO STANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA

5.1 Pregled uticaja projekta

Kao što je ranije navedeno, Pod-projekat zaštite Vršca od poplava se realizuje u pravcu rečnog toka u koritu reke. Rečno korito je u vlasništvu Republike Srbije, kao javno dobro. Bez obzira na navedeno, identifikovani su sledeći uticaji:

- Račišćavanje državnog zemljišta, uklanjanjem žbunja, grmova, dekorativnih biljaka i stabala koja nose plodove;
- Uklanjanje različitih pomoćnih objekata, skladišnih prostora, ostava za ogrev i dr.
- Uklanjanje stabala koja nose plodove i dekorativnih stabala
- Uklanjanje ostataka pomoćnih objekata sa državnog zemljišta i dislockacija raznovrsnog uskladištenog materijala, alata, životinja i dr.
- Izmeštanje uskladištenog reciklažnog materijala, optada i drugog materijala deponovanog na državnom zemljištu.

Adaptivno upravljanje tehničkim projektima ne može biti primenjeno na ove uticaje u cilju obezbeđivanja imovine i omogućavanja izvođenja radova.

U nastavku su date fotografije nekih od uobičajenih objekata koji će biti ugroženi.

Slika 3 – Nekoliko fotografija ugrožene imovine

Tabela 2: Podaci o licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) koji će biti ugroženi sprovođenjem prava službenosti na javnom zemljištu

Ukupan broj pogođenih privatnih vlasnika	Broj ugroženih pomoćnih objekata	Tipovi obejakta	Broj i vrsta useva /stabala
15	24	Stolarske radionice Golubarnici Skladišni prostori Improvizovane garaže Skladišta za alat Kokošinjici Žičani boksevi za pse Poljski toaleti Ograde od cigli Žičane ogrde	Dud (1) Bagrem (4) Breskva (1) Višnja (1)

Rodno razvrstavanje inventarne liste vlasnika je otkrilo da su 6 vlasnika žene, a 9 muškarci. Daljim razvrstavanjem i analizom podataka došlo se do zaključka da je većina žena ostvarila pravo vlasništva putem nasleđivanja.

Tabela 3: Pregled ugroženih rodno razvrstanih zemljišnih parcela,

Vlasništvo	Broj vlasnika (uključujući suvlasnike)	Procenat
Žene	6	40%
Muškarci	9	60%
Ukupno	15	100%

Lica pod uticajem projektnih aktivnosti su konsultovana u toku izrade tehničkog projekta o pitanjima trase Projekta.

5.4. Previđeni budući uticaji

Pristup zemljištu neophodnom za izvođenje radova na zaštiti od poplava će biti obezbeđen primenom prava službenosti nad zauzetim državnim zemljištem, u skladu sa principima navednim u ovom Skraćenom Akcionom Planu Raseljavanja (SAPR). Pored ovoga, nakon početka radova, u slučaju da određenu zemljišnu površinu bude potrebano privremeno zauzeti ili zakupiti, ista će biti vraćena vlasnicima, nakon završetka radova. Za ovakve slučajeve privremenog zauzeća, vlasnici će dobiti kompenzaciju u skladu sa preovlađujućom tržišnom cenom zakupa, po osnovu slobodnog

zakupa, kako je dogovoreno u toku pregovora između Lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i Izvođača radova.

5.5. Popis/Inventarna lista

Popis/Inventarna lista svih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) je sačinjena u cilju analize informacija neophodnih za identifikovanje svih kategorija uticaja, kao i lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) direktno pogođenih gubitkom imovine nastalog sprovođenjem prava službenosti koje će biti primenjeno na zauzetom javnom zemljištu.

Popis obuhvata sledeće podatke:

- (i) Lokaciju i katastarske opštine,
- (ii) Broj katastarske parcele,
- (iii) Vrstu uticaja,
- (iv) Ime i prezime lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP-vlasnik ili korisnik),
- (v) Ukupnu površinu zemljišta u vlasništvu, odnosno zemljišta koje se koristi (m²).
- (vii) Tip imovine na pogođenom zemljištu.
- (viii) Procenjen iznos kompenzacije
- (ix) Druge informacije relevantne za pojedinačne slučajeve

Koncizna verzija baze popisnih podataka data je u Aneksu 4 ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR), dok je poseban, detaljan excel fajl dat u zasebnom fajlu u prilogu ovog dokumenta. U cilju poštovanja nivoa zaštite podataka o ličnosti koje propisuje Zakon o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije⁶, poseban, detaljan excel fajl dat u zasebnom fajlu u prilogu ovog dokumenta, čuva se u okviru JIP baze podataka, a moguće ga je dobiti na osnovu obrazloženog zahteva.

6. SOCIO-EKONOMSKO ISTRAŽIVANJE

Ovo socio-ekonomsko istraživanje je sprovedeno uz podršku Opštine Vršac.

Za potrebe ankete, Jedinica za implementaciju projekta je sačinila najavu/poziv, dok je neposrednom realizacijom rukovodila Opština Vršac. Pozvana su sva ugrožena, odnosno sva lica koja će biti pogođena usled uspostavljanja režima svojine na zauzetom zemljištu.

Socio-ekonomsko anketeriranje je sprovedeno u formi od-vrata-do-vrata, što je omogućilo formiranje sveobuhvatanog inventara lica i imovine, a biće zabeležno u obliku polaznih uslova za najrealniji očekivani obuhvat.

Socio-ekonomsko anketiranje je sprovedeno u Decembru 2017. godine.

Cilj je bio prikupljanje mišljenja lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) o uticajima projekta, isplatama kompenzacije, prihvatljivim predlozima u vezi mera za ublažavanje uticaja, kao i specifičnih podataka vezanih za trenutno stanje izvora egzistencije i životnim uslovima LPUP, kako i uvid u viđenje FERP Projekta od strane zajednice.

Dodatna uloga anketiranja je bila prezentacija detalja vezanih za projekat, uključujući relevantne mape svih lokacija sa obležnim lokacijama gde će mere za ublažavanje uticaja biti primenjene.

⁶ "Službeni glasnik RS", br. 97/2008, 104/2009 – drugi zakon, 68/2012 – Odluka Ustavnog suda 107/2012)

Mere su bile potvrđene od strane lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), a obezbeđeni su i tehnički detalji alternativnih rešenja.

Skup podataka prikupljen u toku socio-ekonomskog istraživanja/anketiranja obezbedio je polazne detaljne socijalne, ekonomske i demografske podatke o domaćinstvima, kao i druge relevantne podatke o populaciji pod uticajem projektnih aktivnosti (vidi anketni obrazac u Aneksu 3). Popunjeni skenirani anketni obrasci su dostupni u okviru JIP baze podataka.

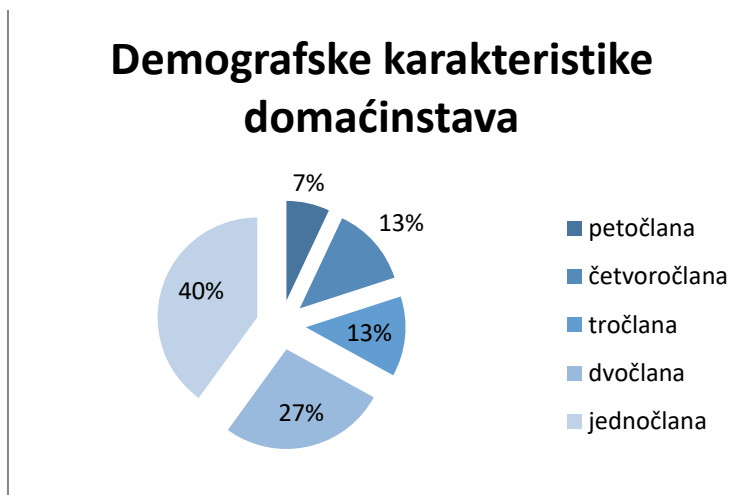
Zbir ključnih podataka je dat u Aneksu 4 ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) je (posebna baza podataka u formi zasebnog Excel dokumenta). Poverljive informacije o pojedincima i imovini neće biti javno obelodanjene, pri čemu je svim licima je dodeljen identifikacioni broj za potrebe prepoznavanja u okviru javno obelodanjenog dokumenta.

6.1 Vlasnici

Od ukupno 15 privatnih vlasnika čija će imovina biti pod uticajem razvojnog programa, socioekonomski podaci su privabljani za svih 15 privatnih vlasnika (100% od ukupnog broja).

6.2 Demografske karakteristike domaćinstava

Od ukupno anketiranih, identifikovano je 6 jednočlanih domaćinstava. Od ukupno anketiranih 14 domaćinstava, glave x domaćinstava su bile žene, dok suglave X domaćinstava bili muškarci. Više od ½ ispitanika živi u tročlanim domaćinstvima, zatim slede četvoročlana, pa petočlana domaćinstva. Detaljnija analiza je pokazala da obično dve, ili više generacija žive zajedno. Karakteristike domaćinstava su date u narednom delu.

Slika 4: Demografske karakteristike domaćinstava

6.3 Rod ispitanika

U poređenju sa drugim Projektima za zaštitu od poplava implementiranim u prethodne dve godine, moglo bi se sa sigurnošću tvrditi, da su u nekim aspektima, bar u slučaju anketiranih individualnih domaćinstava, neke rodne ⁷–razlike prevaziđene prihvaćene. Do sada se često događalo da žene nisu bile u mogućnosti da izraze svoju zabrinutost, mišljenje ili da se izjašnjavaju o najjednostavnijim činjenicama, a pogotovo se nisu osećale sigurne da govore u ime celog domaćinstva. Ovo ukazuje

⁷ Upotrebu termina “rod” u ovom dokumentu treba tumačiti u skladu sa Rodnom strategijom Svetske banke 2016-2026

da se razilika u osnaženosti žena i muškaraca smanjuje. Učešće žena prilikom procene uticaja razvojnih projekata je od izuzetnog značaja, s obzirom da su da su žene značajan izvor informacija imajući u vidu njihovu ulogu brige i održavanja domaćinstva, što im daje bolji uvid u način odvijanja svakodnevnih aktivnosti, odnosno šta može da utiče na njih, da ih poremeti, ili spreči njihovo obavljanje.

Vlasnička prava žena se najčešće ostvaruju nasleđivanjem, iako ne mora da znači da je to slučaj u Vršcu. Ove cifre bi trebalo interpretirati imajući u vidu odredbe bračnog i porodičnog zakona, pri čemu se smatra da se pravo vlasništva podjednako deli između supruga i supruge, te ako se imovina formalno prijavljuje na ime jednog od supružnika, zakonska je pretpostavka da se radi o zajedničkom vlasništvu.

6.4 Obrazovanje

Kroz analizu odgovora respondenata prepoznat je relativno dobar obrazovni nivo. Postoji jednak broj respondenata sa visokim i višim obrazovanjem, zatim slede oni sa završenom srednjom školom, pri čemu nisu identifikovani repondenti koji su prekinuli obrazovanje nakon završene osnovne škole. Stopa pismenosti odraslih iznosi 100%.

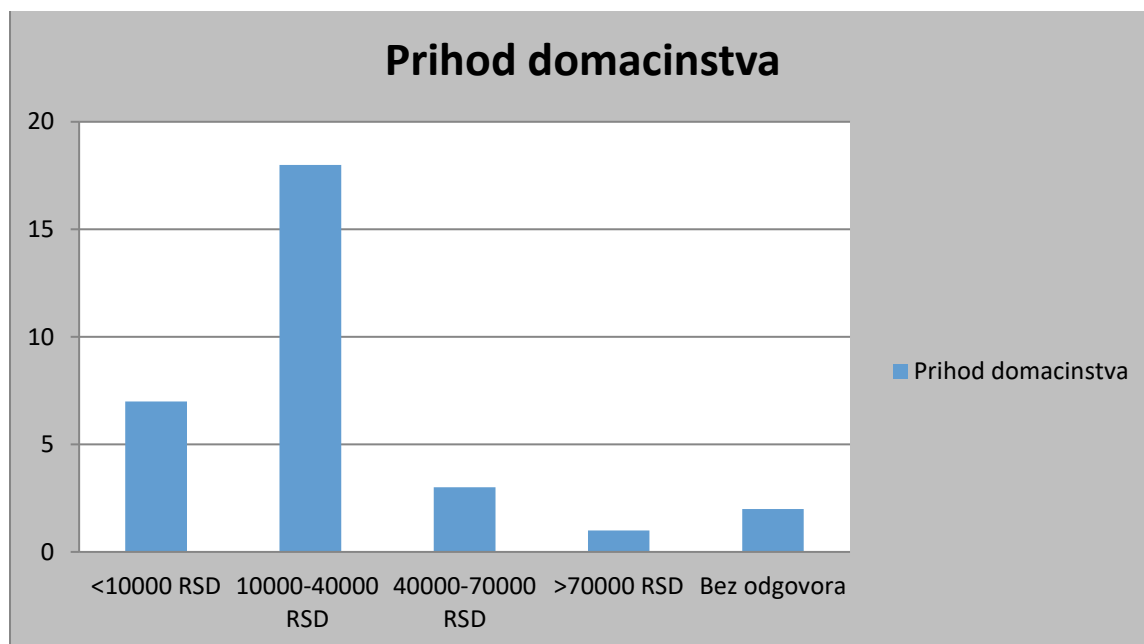
Slika 5 Obrazovanje

6.5 Izvori egzistencije lica pod uticajem i mesečni prihod

57 % respondenata je prijavilo plate kao osnovni izvor prihoda, zatim slede penzije sa udelom od 43%. Dva respondenta su prijavila subvencionisanu proizvodnju jaja iz slobodnog uzogja i prikupljanje reciklažnog materijala kao drugi neformalni izvor prihoda. Ni jedno od domaćinstava nema prihoda vezanih za zemljište, niti se bavi poljoprivrednom proizvodnjom u cilju ostvarivanja prihoda. Samo jedan respondent, odnosno 3,22% od ukupno anketiranih je prijavio mesečni prihod iznad 70,000 RSD (protivvrednost 590 EUR ili 721,5 USD⁸) mesečno, 14% je prijavilo prihod između 40,000 (protivvrednost 337,8 EUR ili 412,29 USD) i 70,000 RSD (protivvrednost 590 EUR ili 712,5 USD). Većina ispitanika, odnosno 58,6% imaju mesečni prihod između 10,000 (protivvrednost 81 EUR ili 90 USD) i 40,000 RSD (protivvrednost 325 EUR ili 363 USD), i 22,5% ispod 10,000 RSD (protivvrednost 81 EUR ili or 90 USD). Minimalna zarada u Srbiji u januaru 2018.godine iznosila je 26.312 dinara za 184 radna časa mesečno (221,9 EUR or 269,8 USD) mesečno po zaposlenom, pri čemu je samo jedno domaćinstvo imalo prihode ispod nivoa minimalne zarade. Kada su upitani da sami procene zadovoljstvo ekonomskom situacijom i finansijskim statusom, glavnina ispitanika je

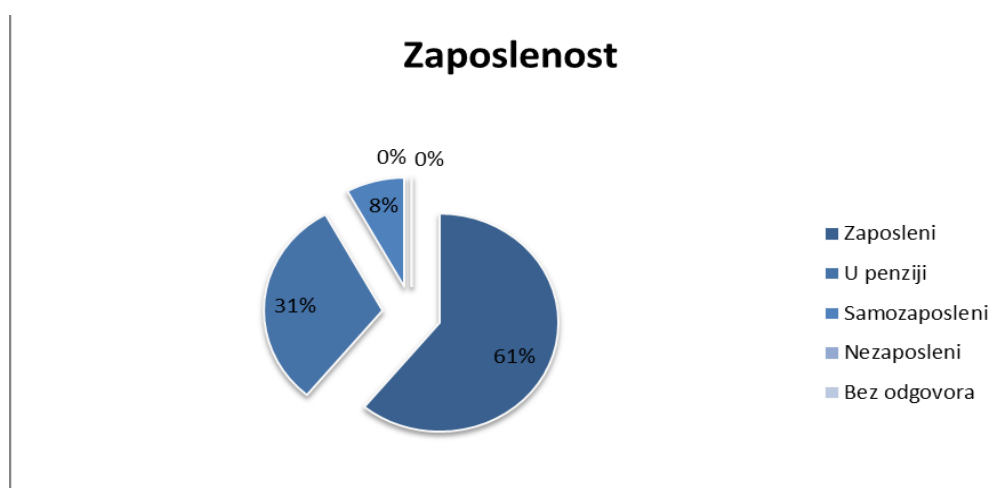
⁸ Kurs je dat na početku ovog SARP-a, na vrhu strane 2

gravitirala odgovoru da nisu – ni zadovoljni ni nezadovoljni. Ovakvu percepciju je jednostavno objasniti prijavljenim prihodima.

Slika 6: Prihod domaćinstva

6.6. Zaposlenost

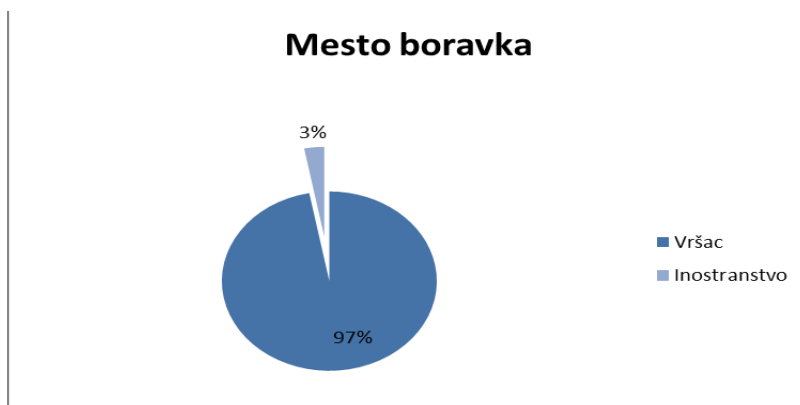

Slika 7: Zaposlenost

6.7 Mesto boravka

Većina, odnosno 86 % ispitanika je prijavilo Vršac kao mesto boravka. Jedan ispitanik živi izvan Srbije.⁹

⁹ Ovo lice nije bilo prisutno u toku anketiranja, odnosno sa istim nije bilo moguće uspostaviti kontakt.

Slika 8: Mesto boravka

6.8 Status ugroženosti

Studija je identifikovala jedno lice koje živi ispod granice siromaštva. Ne postoje uticaji pod-projekta koji bi rezultirali daljim osiromašenjem ili marginalizacijom, kao rezultat gubitka imovine. Generički indikatori ugroženosti su uzeti u obzir i utvrđeno je da pojedini tipovi promena koje nastaju usled projektnih aktivnosti neće uticati na pogoršanje statusa ugroženosti.

6.9 Javna infrastruktura pod uticajem projektnih aktivnosti

U toku implementacije je utvrđeno da ne postoje javni infrastrukturni objekti koji će biti pod uticajem projekta. Mere za ublažavanje uticaja su već primenjene i biće primenjivane u toku izvođenja radova, u cilju zaštite i izbegavanja uticaja na snabdevanje strujom i gasom, za čije linije se utvrdilo da prate glavne puteve, a da su distributivne cevi pričvršćene ispod dva mosta.

6.10 Percepcija projekta od strane lokalne zajednice

Lokalna zajednica je izuzetno posvećena uspehu projekta, s obzirom da su poplave česta pojava, koja posebno utiče na one koji žive na samoj obali reke. Šteta koju su pretrpeli i neprestana strepnja u toku jakih padavina i topljenja snega, uticala je na značajnu podršku od strane lokalne zajednice. Svi respondenti sa nestrpljenjem očekuju uspešan završetak projekta.

7. STRATEGIJE KOMPENZACIJE/RASELJAVANJA/IZMEŠTANJA/SANACIJE

7.1 Osnovni principi

U okvirnoj politici raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni principi koji su uključeni u ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR). Principi vezani za identifikovane uticaje mogu biti ukratko rezimirani sledeći način:

- Raseljavanje i kompenzacija za lica pod uticajem projektnih aktivnosti će biti izvršena u skladu sa zakonodavstvom Republike Srbije i politikama i Procedurom Svetske Banke o prinudnom raseljavanju OP 4.12, pri čemu će se prednost dati dokumentu koji propisuje strožije kriterijume.
- Raseljena lica će primiti kompenzaciju za gubitke po zamenskoj ceni, što će im omogućiti da dostignu nivo pre raseljavanja,
- Monitoring i evaluaciju implementacije Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) i njegove ishode, će sprovesti Jedinica za implementaciju projekta (JIP).

7.2 Datum preseka

Datum popisa biće datum preseka. Lica koja su došla na predmetno područje nakon ovog datuma nemaju pravo na kompenzaciju, niti drugu vrstu pomoći po pitanju raseljavanja. Na isti način, nepokretna imovina (kao što su objekti, poljoprivredne kulture, stabla voća koja daju plodove i šumske parcele) nastale nakon datuma preseka, neće biti predmet kompenzacije.

Lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) su dobila prve informacije o datumu preseka kroz javno obelodanjenju OPR FER Projekta.

Datum preseka specifičan za pod-projekat je objavljen nakon što je 10.10.2017. godine snimljen arealni video snimak Projektnog područja, koji je obuhvatio inventar pogođene imovine. Nakon video snimka, Grad Vršac je pripremio i obelodanio informaciju o početku Pod-projekta, kao i Datum preseka – 6.11.2017. godine, objavljivanjem u lokalnim štampanim medijima i na veb sajtu Opštine. Kopije objave u štampanim medijima su date u Aneks 7 .

7.3 Podobnost

Jedinica za ostvarivanje prava predstavlja bilo koje lice koje je podobno za isplatu torškova kompenzacije, ili sanacije. Utvrđivanje jedinice za ostvarivanje prava će biti realizovano na osnovu popisa i inventarne liste celokupne identifikovane imovine pod uticajem projekta, u cilju omogućavanja potpune kompenzacije u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava. Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) identifikovana pre datuma preseka, imaju pravo na kompenzaciju u skladu sa principima kompenzacije koje propisuju Zakon o eksproprijaciji, Zakon o osnovama imovinsko-pravnih odnosa, Okvirna politika raseljavanja (OPR) i Operativna politika Svetske Banke OP 4.12, pri čemu će strožiji zahtevi preovladati.

Pojam lica pod uticajem projektnih aktivnosti je definisan na takav način da uključi sledeće kategorije:

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja su izgubila celokupno, ili deo zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja poseduju nepokretnu imovinu izgrađenu sa, ili bez građevinskih dozvola na zemljištu koje je predmet eskproprijacije;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti, koja su zakoniti vlasnici preduzeća koja su pogođena gubitkom celokupnog, ili dela zemljišta na kome se preduzeća nalaze.
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja su zakoniti vlasnici stočarskih objekata ili pogona za preradu poljoprivrednih proizvoda pogođenih gubitkom celokupnog, ili dela zemljišta na kome se predmetni objekti nalaze;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja imaju zakonsko pravo zakupa privatnog, ili javnog zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva nad zemljištem koje će biti predmet privremenog zauzeća u toku izvođenja građevinskih radova;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti bez zakonskog prava vlasništva nad poljoprivrednim zemljištem, odnosno zemljištem na kome se nalazi preduzeće, ali čiji izvor egzistencije direktno zavisi od pogođenog zemljišta ili preduzeća (na pr. oni koji rade na ugroženom poljoprivrednom zemljištu, odnosno koji rade u preduzećima koja se nalaze na ugroženoj lokaciji);
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koji su ostvarili korisničko pravo nad javnim ili privatnim zemljištem putem ulaganja u nepokretnu imovinu, useve, šume, drveće, stabla voća koja daju plodove, vinograde, uključujući vreme neophodno za njihovo podizanje; i

- Svi javni objekti u okviru lokalne zajednice koji su zahvaćeni projektom će takođe biti rekonstruisani, ili će zajednici biti obezbeđena pomoć zbog gubitka pristupa tim zajedničkim objektima.

Ovaj pod-projekat ugrožava sledeće kategorije lica pod uticajem projekta (LPUP), po osnovu obadve kategorije uticaja:

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti, koja nemaju zakonsko pravo vlasništva, ali koja imaju nepokretnu imovinu sa ili bez građevinske dozvole, na zemljištu koje će biti predmet eskproprijacije;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koja su ostvarila korisničko pravo nad javnim ili privatnim zemljištem putem ulaganja u nepokretnu imovinu, useve, šume, drveće, drveće koje nosi plodove, vinograde i dr.

Prava po osnovu različitih kategorija uticaja, kao i kategorije lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) koja se kvalifikuju za ostvarivanje ovih prava, biće primenjena u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava¹⁰ koja je usvojena Okvirnom politikom raseljavanja FERP projekta, data su **isključivo za kategorije uticaja relevantne za identifikovne uticaje.**

Tabela 4: Matrica za ostvarivanje prava za identifikovane uticaje

Kategorija uticaja	Pravo
Usevirops	Vrednost useva, uključujući vrednost vremenskog perioda neophodnog za reprodukovanje istih, uključujući i zamensku cenu za uložene investivije (inputi, rad i dr.).
Objekti i instalacije na zemljištu (štale, ostave/šupe, ograde i dr..) sa i bez građevinske dozvole	i. Procenjena zamenska vrednost za izgradnju objekata slično kvaliteta, kao i vrednost vremena uloženog u izgradnju, uključujući važeće dažbine, ukoliko postoje.
Biljke koje daju polodove, vinogradi i voćnjaci	ii. Vrednost berbe, uključujući vrednost vremenskog prioda neophodnog za reprodukovanje iste, zamenska cena za uložene investicije, (inputi, rad i dr.) za kultivisanje novih biljaka, vinograda ili voćnjaka do dostizanja punog rodnog potencijala. Kompenzacija za drveće koje nosi plodove, kao i voćnjake je propisana Članom 42 Zakona o eksproprijaciji. Ovaj iznos se dodaje na na tržišnu cenu i investicija uloženih u gajenje i održavanje takvog vinograda ili voćnjaka, kao i na iznos neto prihoda koji je vinograd ili voćnjak ostvarivao (uzimajući u obzir njihovu starost i prinosa), za onoliko broj godina koliko je potrebno da voćanjak ili vinograd dostignu puni rodni potencijal.

¹⁰ Dat je samo deo Matrice za ostvarivanje prava, relevantan za specifične uticaje identifikovane po osnovu ove pod-komponente. Za integralnu verziju Matrice za ostvarivanje prava, u okviru OPR, vidite OPR za FERP projekat na <http://www.rdvode.gov.rs/>, pristup 17.01.2016.

7.4 Kompenzacija/ za pomoćne objekte izgrađene na javnom zemljištu

Nacionalni Zakon o eksproprijaciji je u širem smislu kompatibilan i u skladu sa zahtevom “zamenske vrednosti” koji postavlja operativna politika OP 4.12, kada su u pitanju pomoćni objekti. Formula koja se koristi za objekte kao što su ograde, šupe, štale, kokošarnici, potporni zidovi stepeništa, poljski toaleti, balkoni, verande i dr., je sledeća:

$$C = M + Q + T + L + Cf + U + Tx$$

C- Kompenzacija po zamenskoj vrednosti

M-Tržišna vrednost materijala

Q-Količina neophodnog materijala

T- Porez materijala na gradilište

L- Troškovi radne snage

Cf- Nadoknade za izvođača radova i nadzor

U- Troškovi priključaka

Tx- Porezi za prijavu i prenos

Amortizacija nije uzeta u obzir

8. UPRAVLJANJE ŽALBAMA I NJIHOVO REŠAVANJE

8.1 Organizacioni aranžmani za upravljanje žalbama

Okvirnom politikom raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni zahtevi za rad komisije za žalbe i upravljanje njenim aktivnostima. Nakon detaljnog razmatranja, mehanizam rešavanja žalbi je postavljen na takav način da zadovolji i reflektuje potrebe, običaje, navike, kao i očekivanja lokalne zajednice.

- Pored postojanja i nekoliko komplemetarnih mehanizama (na pr. Nadzorni organ), uključujući i angažovanje Javnog vodoprivrednog preduzeća “Srbijavode” iz Beograda, 3.11.2017. godine obrazovana je službena i zvanična Komisija za žalbe je obrazovana kao vrsta instance za žalbe i komentare u vezi izmeštanja objekata, privremenih uticaja na različite vrste imovine, štete koje mogu nastati kao rezultat izvođenja radova, Informacija o Komisiji je zvanično objavljena zajedno sa datumom preseka i postavljena na oglasnu tablu Gradske uprave Vršac. Fotografije objavljenih brošura su date u Aneks 8 – Fotografije oglasne table i sandučeta za žalbe Opštine . S obzirom na neznatan obim projekta i relativno mali uticaj, KZŽ će biti telo od tri člana. Smatra se da je ovo dovoljan kapacitet za potrebe rešavanja žalbi. Jedan član biće i predstavnik lica pod uticajem projektnih aktivnosti - LPUP, drugi će biti predstavnik javni službenik iz Gradske uprave Vršac koje nije direktno uključen u proces komenzacije, kako bi se obezbedila nepristrasnost, dok će treći član biti predstavnik JIP. (KZŽ) će se sastajati po potrebi, u zavisnosti od broja i prirode žalbi. Komisija za

žalbe (KZŽ) će biti odgovorna za primanje i odgovaranje na žalbe/primedbe sledeće dve grupe:

- Lica koja su direktno pogođena Projektnim aktivnostima, uključujući uticaje eskproprijacije zemljišta i uticajima sprovođenja prava službenosti na zauzetom zemljištu.
- Stanovništvo koje živi na Projektnom području i koje je zainteresovano za/ili pod uticajem Projekta.

KZŽ će imati podršku JIP i Gradske uprave.

Pored toga, JIP i Gradska uprava Vršac /DV su podelili brošure koje sadrže informacije o ulozi Komisije za žalbe (KZŽ), (date u **Error! Reference source not found.** u cilju informisanja javnosti o mehanizmu podnošenja žalbi, funkciji komisije, osobama za kontakt i procedurama za podnošenje žalbi u zahvaćenim područjima. U tom cilju, informacije of KZŽ su postavljene će biti postavljene:

- na oblasnoj tabli i veb sajtu Gradske uprave Vršac (www.Vršac.org),
- na gradilištu, u kancelarijama nadzora.

U cilju obezbeđivanja jednostavne komunikacije sa KZŽ, štampani primerak obrasca za žalbe će biti dopstupan u prostrijama Gradske uprave Vršac, a omogućeno je i skidanje ovog obrasca sa veb sajta Gradske uprave Vršac i MPŠV. Forma obrasca za podnošenje žalbi data je Aeksu 6 ovog SAPR-a. Forma obrasca za podnošenje žalbi data je u Aneksu 6 – Obrazac žalbe.

8.2 Žalbeni postupak

Žalbeni postupak je tako osmišljen da bude efikasan, jednostavan, razumljiv i da ne podrzumeva troškove za podnosioca žalbe. Žalba može biti podneta Komisiji za žalbe (KZŽ) lično, telefonom, ili u pisanoj formi popunjavanjem obrasca za žalbe (koji može biti dostavljen poštom, faksom, ili lično na dole navedenu adresu):

Gradska uprava Vršac
Komisija za žalbe
Knjaza Miloša 169
Vršac
Tel.: 013/800-588

Sve žalbe će biti zavedene u Registar žalbi, biće im dodeljen broj, a potvrda o prijemu biće dostavljena u roku od 3 radna dana. Registar žalbi će sadržati odgovarajuće elemente, u cilju rodnog razvrstavanja lica koja su podnela žalbe, kao i na osnovu tipa žalbe. Svaka žalba će biti zavedena u registar sa sledećim informacijama:

- opis predmeta žalbe ,
- datum kada je potvrda o prijemu žalbe dostavljena podnosiocu,
- opis preduzetih aktivnosti (provera, korektivne mere), i
- datum rešavanja i zatvaranje/dostavljanje rešenja podnosiocu žalbe.

KZŽ će uložiti napor za rešavanje žalbe, u periodu nakon slanja potvrde o prijemu. Ukoliko je žalba/pritužba nejasna i nedovoljno precizna, KZŽ je dužna da pruži podršku i savetodavnu pomoć kod ponovnog sastavljanja pomenute žalbe, kako bi žalba/pritužba postala jasna za potrebe donošenja utemeljene odluke od strane Komisije, u najboljem interesu lica pod uticajem projektnih aktivnosti. Ukoliko Komisija za žalbe nije u mogućnosti da donese rešenje preduzimanjem neodložnih korektivnih aktivnosti, radiće se na pronalaženju dugoročnog korektivnog rešenja. Odluka koju KZŽ donese će predstavljati jasnu procenu žalbe/pritužbe, odnosno precizno rešenje i preporuke za pravično razrešenje situacije, kao i predloge mera za izmenu budućih aktivnosti koje su dovele do žalbe, uključujući i predlog mera kompenzaciju ukoliko merama za ublažavanje uticaja nije bilo moguće eliminisati štete ili povrede. Odluka će biti u pisanoj formi i dostavljena licu koje je podnelo žalbu, kao i drugim licima ili organizaciji, na koje se preporuke i mere po zakonu odnose. Lice koje je podnelo žalbu može da izrazi lično zadovoljstvo ishodom procesa rešavanja žalbi.

Podnosilac žalbe će biti obavешten o predloženim korektivnim aktivnostima, kao i realizaciji korektivnih aktivnosti, u roku od 7 radnih dana od datuma potvrde o prijemu žalbe.

Ako kroz mehanizam za podnošenje žalbi dođe do pokretanja specifičnog pitanja, koje nije moguće rešiti, ili ako nije neophodno preduzeti korektivnu aktivnost, detaljno objašnjenje/obrazloženje o razlozima zašto žalba nije rešena biće dostavljena podnosiocu žalbe. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje na koji način to lice/odnosno organizacija koja je podnela predmetnu žalbu može da nastavi sa žalbenim postupkom, u slučaju da rešenje ne bude zadovoljavajuće.

Nezavisna komisija za žalbe ima mogućnost da angažuje ovlašćenog stručnjaka (veštaka), uz napomenu da će troškove snositi korisnik eksproprijacije. Stručnjak će izvršiti reviziju i proceniti uporedivost ponuđenog poljoprivrednog zemljišta, odnosno utvrditi pravičnu vrednost nepokretnosti. Ukoliko nezavisna komisija za žalbe utvrdi da ponuđeno poljoprivredno zemljište nije odgovarajuće vrednosti, može zahtevati od korisnika eksproprijacije da isplati procenjenu pravičnu vrednost, koju utvrdi Poreska uprava. Ukoliko nakon medijacije, lice pod uticajem projektnih aktivnosti, kome je ponuđeno poljoprivredno zemljište odgovarajuće klase ili vrednosti, ili procenjena pravična vrednost za nepokretnost, osporava i procenjenu pravičnu vrednost, ova lica mogu da pokrenu sudski postupak na način saglasan trenutno važećem Zakonu o eksproprijaciji.

Podnosioci žalbe, mogu, u bilo kom trenutku potražiti drugi pravni lek u skladu sa zakonima Republike Srbije.

KZŽ će objaviti i obezbediti kopije jednog srednjoročnog izveštaja o broju i tipovima obrađenih i rešenih žalbi, razvrstanih rodno i prema tipu žalbe/primedbe, dva meseca nakon formiranja, još jedan srednjoročni izveštaj u toku izvođenja građevinskih radova i jedan završni izveštaj nakon završetka radova.

9. KONSULTACIJE I UČEŠĆE

Jedinica za implementaciju projekta (JIP), će zajedno sa predstavnicima opštinskih službi nadležnih za eksproprijaciju biti odgovorna za komunikaciju sa pogođenim zajednicama, Licima pod uticajem

projektnih aktivnosti (LPUP) i predstavnicima Mesnih zajednica. JIP će pružiti podršku opštinama u smislu razumevanja zahteva postavljenih u okviru Okvirne politike raseljavanja (OPR) i Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će organizovati javne konsultacije i distribuciju informacija o SAPR-u, koje reflektuju ključna pitanja od značaja za projekat. Pre samog početka izvođenja radova, svi učesnici će biti blagovremeno obavješteni o obimu Projekta i kontakt podacima za dobijanje dodatnih informacija, mehanizmu za žalbe koji je na raspolaganju i obelodanjivanju javnih projektnih dokumenata putem:

- oglašavanja u lokanim dnevnim novinama,
- na veb sajtu www.Vršac.org
- oglasnoj tabli Gradske uprave Vršac

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) će biti obelodanjen na srpskom i engleskom jeziku, na gore navedenim veb sajtovima, a odštampani primerci će biti podeljeni licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP).

9.1 Obelodanjivanje i neopodne konsultacije u toku izrade nacrtja i finalne verzije SAPR-a

Kako bi lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) bila u potpunosti informisana o Skraćenom akcionom planu raseljavanja (SAPR), isti je bio adekvatno obelodanjen pre javnih konsultacija na veb sajtu Jedinice za implementaciju projekta (JIP) i Gradske uprave Vršac.

Poziv na javne konsultacije bio je objavljen kroz lokalne novine, i uzimajući u obzir ograničen broj lica pod uticajem projekta pozivi su bili dostavljeni i na kućne adrese. Takođe je distribuiran i Informativni letak dat u Aneksu 13.

Za vreme javnih konsultacija, svi učesnici bili su u mogućnosti da i izraze svoje mišljenje, bilo usmeno, ili u pisanoj formi. U toku sastanka, predstavnici Grada Vršca je obavestiti lica pod uticajem projekta o samom projektu, upoznati ih sa informacijama o stepenu uticaja na njihovu imovinu, kao i njihovim pravima po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja - SAPR (brošura sa kopijom matrice za ostvarivanje prava i Okvirne politike raseljavanja će biti podeljene licima pod uticajem projektnih aktivnosti na prvom sastanku), narednim koracima koji će biti preduzeti, obezbediti pravni savet i informisati ih o njihovim pravima, uključujući i ulogu nezavisne komisije za žalbe. Posebna brošura u vezi uloge pomenute komisije za žalbe će takođe biti podeljena prisutnim učesnicima. Zainteresovana lica koja nisu u mogućnosti da prisustvuju, moći će da izraze svoje mišljenje i stavove u pisanoj formi.

O javnim konsultacijama se vodila evidencija, uključujući i spisak prisutnih, zapisnik i fotografije. Jedinica za implementaciju projekta će uzeti u razmatranje sva pokrenuta pitanja, tako da će prva verzija plana biti ažurirana relevantnim podacima sa održanih konsultacija, pokrenutim pitanjima i rezultatima. Zapisnik sa sastanka, sa datumom i spiskom učesnika je priložen u formi Aneksa 10 uz ovaj document. Nakon odobrenja od strane Svetske Banke i relevantnih nacionalnih organa uprave, finalna verzija Skraćenog akcionog plana raseljavanja će biti obelodanjena

10 INSTITUCIONALNI ARANŽMANI I TIM ZA IMPLEMENTACIJU

10.1 Odgovornost za implementaciju

Skraćeni akcioni plan raseljavanja će implementirati Republička Direkcija za vode (DV), odnosno Jedinica za implementaciju projekta (JIP), što je detaljnije opisano u nastavku ovog dokumenta. JIP

će biti zadužena za celokupan monitoring implementacije pod-projekta i saradivaće sa opštinskom upravom Vršca i izvođačem građevinskih radova koji će biti izabran za izvođenje istih. Druge organizacije i strane uključene u proces eksproprijacije će biti Ministarstvo Finansija i Poreska Uprava, kao i akreditovani eksperti.

U narednoj tabeli dat je pregled odgovornosti i aranžmana za potrebe sprovođenja zahteva ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

Tabela 5: Organizacione odgovornosti i aranžmani

Zadatak	Odgovorno telo
Obelodanjivanje informacija i dokumenata svim licima i zajednicama	JIP/Grad Vršac
Vođenje evidencije o konsultantskim uslugama	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)
Direktna komunikacija, a u slučaju potrebe i posete vlasnicima i korisnicima	JIP/Grad Vršac
Procena vrednosti imovine koja će biti preuzeta	Grad Vršac sa Poreskom upravom i akreditovanim ekspertima
Monitoring i izveštavanje u vezi eksproprijacije	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)
Monitoring i izveštavanje u vezi privremenog zauzeća zemljišta u toku izvođenja radova	JIP/Korisnik eksproprijacije, Grad Vršac, Izvođač radova
Upravljanje žalbama	JIP/KZŽ/Izvođač radova
Izveštaj o završetku	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)/konsultant zadužen za raseljavanje

10.2 Institucionalni kapaciteti

Implementacija odredaba i obaveza po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) biće u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, koje je odgovornost za implementaciju Podkomponente FERP projekta poverilo Republičkoj direkciji za vode (DV). Direkcija za vode je već obrazovala Jedinicu za implementaciju projekta za Projekat rehabilitacije sistema navodnjavanja i odvodnjavanja u Srbiji, finansiranog od strane Svetske Banke koji se završio 31.03.2013. godine. U toku pripreme investicija za izvođenje radova, JIP će sprovoditi aktivnosti u saradnji Javnim vodoprivrednim preduzećima, kao i Gradskom upravom Vršac.

Broj zaposlenih, angažovanih na sprovođenju ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) i pod-projekta zaštite Vršca od poplava se smatra dovoljnim za obavljanje zadataka vezanih za implementaciju Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

Organizacija jedinice za implementaciju projekta je predstavljena u narednoj organizacionoj šemi:

Slika 9: Organizacija JIP

11. PLAN IMPLEMENTACIJE

Tabela 6: Okvirni plan implementacije skraćenog akcionog plana raseljavanja za Vršac

Br.	Aktivnost	Odgovornost	2017	2018			2019
				Septembar	Oktobar	Novembar	
1.	Obelodanjivanje nacрта akcionog plana raseljavanja	JIP		20			
2.	Javni konsultativni sastanak	JIP			1		
3.	Obelodanjivanje završne verzije akcionog plana raseljavanja	JIP/Opština Vršac			15		
4.	Amandmani na SAPR za uticaje na Deonici II	JIP/ Konsultant zadužen za raseljavanje					1. mart
5.	Javni konsultativni sastanak o amandmanima na SAPR	JIP					5. mart
6.	Obelodanjivanje korigovanog SAPR	JIP/Opština Vršac					10. mart
7.	Monitoring	JIP		Mesečno			
8.	Procena vrednosti imovine	Opština Vršac / Akreditovani eksperti		1			
9.	Izveštaj o završetku	Opština Vršac			1		

10.	Uklanjanje pokretne imovine na zemljištu	JIP/Izvođač		U toku izvođenja radova			
11.	Osnivanje Komisije za žalbe	Opština Vršac	3. novembar				
12.	Izveštaj o završetku	JIP/ Konsultant za raseljavanje					30. septembar

11.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje

Monitoring eksproprijacije i procesa raseljavanja će sprovesti JIP, u cilju:

- potvrde da li su aktivnosti u toku i u skladu sa planovima i da li se poštuju rokovi;
- procene da li su mere kompenzacije/rehabilitacije dovoljne;
- identifikovanja potencijalnih spornih pitanja (uključujući upravljanje žalbama u smislu evidentiranja i dostavljanja odgovora u preciziranim rokovima);
- identifikovanja metoda za ulbažavanje svih identifikovanih uticaja; i

- potvrde da je kompenzacija uaturi obezbeđena na adekvatan način.

Pored nadzora nad izvođenjem građevinskih radova, konsultant zadužen za nadzor će imati dužnost i obavezu da sprovodi monitoring realizacije socijalnih zahteva u toku faze izvođenja radova. Njihove obaveze će uključivati sledeće:

- Nadzor aktivnosti izvođača radova u smislu ispunjavanja obaveza i sprovođenja Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR);
- Izradu i dostavljanje naručiocu redovnih izveštaja o sprovođenju mera socijalnog monitoringa;
- Obezbeđenje usluga lokalnoj zajednici kroz prijem primedaba i predloga.
- Tabla na gradilištu mora da sadrži jasno vidljive informacije o licima za kontakt za račun nadzornog organa, kao i radno vreme za prijem stranaka. Sve žalbe, pohvale i predlozi koje primi nadzorni organ, uključujući i mišljenje nadzornog organa biće prosleđene naručiocu na dalje postupanje. Ideja je da se na svaku reakciju lokalne populacije blagovremeno odgovori, pri čemu će jedinstvena evidencija predmetne korespondencije sa lokalnim stanovništvom biti predstavljena u okviru redovnih izveštaja organizaciji koja finansira projekat; Veoma je značajno da lokalna populacija bude u potpunosti upoznata sa mogućnošću podnošenja žalbi, kao i sa činjenicom da je mehanizam za podnošenje žalbi veoma jednostavan.
- Prekid radova koji izazivaju visok nivo buke u vremenskim periodima kada to nije dozvoljeno;
- Prekid radova su slučaju da nije obezbeđena adekvatna zaštita lokalnog stanovništva i životne sredine. Planirano je da u završnim fazama izvođenja radova, nadzorni organ za račun naručioca organizuje popunjavanje upitnika sa lokalnim stanovništvom, u cilju procene nivoa zadovoljstva lokalne populacije. Upitnici će lokalnom stanovništvu biti dostavljeni poštom, a oni pošto popune upitnike, mogu ih dostaviti lično predstavniku nadzornog organa, ili poštom na zvaničnu adresu naručioca. Iskustvo stečeno tokom realizacije različitih projekata infrastrukturne sanacije u Srbiji koje je finansirala Svetska Banka, značajno su doprineli pripremi osnova za socijalni monitoring i procenu aktivnosti kasnijih ublažavanja uticaja koje je određeni projekat imao na lokalnu zajednicu. U skladu sa dobrom praksom, predstavnik Jedinice za implementaciju projekta će sprovesti redovne kontrole mera preduzetih od strane izvođača radova i nadzora, pri čemu će kontrola biti realizovana u skladu sa kontrolnom listom datom u u Aneksu 10.

Jedinica za implementaciju projekta (JIP), će održavati bazu podataka eksproprijacije, kompenzacije u naturi i objektima vezanim za vlasnike/korisnike imovine pod uticajem projekta. Podaci/informacije će biti periodično ažurirani u cilju praćenja napretka ovih vlasnika/korisnika.

Indikatori koji će se koristiti za monitoring implementacije ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) su formirani i između ostalog, uključivaće sledeće:

- Ukupne troškove eksproprijacije i kompenzacije.
- Broj Lica pod uticajem projektnih aktivnosti, po kategorijama, uključujući i broj ugroženih domaćinstava po kategorijama.
- Broj Lica pod uticajem projektnih aktivnosti čija je svojina oštećena izvođenjem građevinskih radova.
- Broj Lica pod uticajem projektnih aktivnosti kojima je isplaćena nadoknada za učinjenu štetu.
- Broj javnih sastanaka i konsultacija sa ugroženom populacijom.
- Broj ugroženih pomoćnih objekata, broj eksproprijisanih m², broj i procenat individualnih sporazuma o isplati nadoknade/sanaciji, pre početka građevinskih aktivnosti.
- Broj i vrsta žalbi koje je Komisija za žalbe (KZZ) primila u vezi eksproprijacije (broj podnetih žalbi, broj i procenat žalbi rešenih u preciziranom roku od 7 dana, broj i procenat lica zadovoljnih ishodom, odnosno odgovorom na njihove žalbe/komentare, rodno razvrstanih), kao i broj pokrenutih pravnih radnji vezanih za proces eskproprijacije zemljišta,
- Broj žalbi koje je Komisija za žalbe primumila u vezi izvođenja građevinskih radova.
- Broj angažovane lokalne radne snage za izvođenje radova (osoba/mesec, kao i broj stvarno zaposlenih lica - rodno razvrstanih).
- Broj ugovora zaključenih od strane izvođača radova u lokalnoj zajednici (npr. smeštaj za radnike, iznajmljivanje prostora za skladišta materijala, itd.)

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će primpripremati mesečne izveštaje, kao što će i dostavljati Svetskoj Banci kvartalne i polugodišnje izveštaje.

11.2. Izveštaj o završetku

Korisnik eksproprijacije (DV/JIP) će vršiti monitoring implementacije procesa sanacije, putem zvaničnih institucionalnih arnažnmana, kao i angažovanjem nezavisnog, eksternog konsultanta koga će imenovati organizacija zadužena za implementaciju projekta. Konsultant zadužen za eksterni monitoring i evaluaciju biće imenovan pre početka izvođenja građevinskih radova na bilo kom od pod-projektata, a imaće obavezu da podnosi šestomesečne izveštaje.

Na osnovu ovih šestomesečnih izveštaja JIP će pripremiti interni izveštaj o završetku, u cilju sumiranja implementacije Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR). Ovaj izveštaj treba da potvrdi da su svi fizički inputi opredeljeni u okviru Skraćenog akcionog plana raseljavanja, ispouuručeni i sve usluge realizovane. Pored toga, izveštaj treba da dâ procenu da li su aktivnosti za ublažavanje uticaja koje propisuje SAPR dovele do željenih rezultata. Socio-ekonomski status populacije pod uticajem projektnih aktivnosti mora da bude procenjen u poređenju sa polaznim uslovima stanovništva pre izmeštanja, što se utvrđuje popisom i socio-ekonomskim studijama. Ovaj interni izveštaj o završetku se smatra adekvatnim u poređenju sa obimom uticaja.

12. TROŠKOVI I BUDŽET

Budžetom nisu predviđena sredstva za eksproprijaciju zemljišta, s obzirom da zemljište nije nephodno za izvođenje radova. U skladu sa lokalnim propisima, troškove raščičavanja zemljišta snosi Korisnik eksproprijacije, odnosno Opština Vršac. Finansijska sredstva nephodna za

pokrivanje gubitka imovine su obezbeđena i opredeljena u okviru budžeta Opštine Vršac za 2018 i 2019. Godinu.

Aneksi

Aneks 1 – Poziv na javne konsultacije o nacrtu SAPR-a

U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke (OP 4.12)

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Republička Direkcija za vode, objavljuje poziv za

JAVNE KONSULTACIJE O SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJIVANJA (SAPR)

Za pod-projekat zaštite Vršca od poplava

u okviru Projekta hitne sanacije od poplava u Srbiji (FERP)

koji će se održati XXX 2018 u XX:XX časova (po lokalnom vremenu) u Gradskoj upravi Vršac

- Odštampani primerci dokumenta koji je predmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećoj adresi: U prostorijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Direkcije za vode, Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od datuma javnog objavljivanja ovog poziva.
- U prostorijama Gradske uprave Vršac, u toku radnog vremena,
- Na veb sajtu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Direkcija za vode, www.rdvode.gov.rs
- Na veb sajtu Gradske uprave Vršac: www.Vršac.org

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede
Direkcija za vode
Bulevar Umetnosti 2
11070 Beograd
tel./fax. +381 11 / 2174158
E-mail: ferproject@yahoo.com

Aneks 2 – Zahtev za pristup informaciji od javnog značaja

Naziv i sedište organa kome se zahtev upućuje

ZATHEV za pristup informaciji javnog značaja

Na osnovu člana 15. st. 1. Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Službeni glasnik RS“, br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10), od gore navedenog organa zahtevam:*

- obaveštenje da li poseduje traženu informaciju;
- uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju;
- kopiju dokumenta koji sadrži traženu informaciju;
- dostavljanje kopije dokumenta koji sadrži traženu informaciju:**
- poštom
- elektronskom poštom
- faksom
- na drugi način: *** _____

Ovaj zahtev se odnosi na sledeće informacije:

_____ (dati što precizniji opis informacije koja se traži, kao i druge podatke koji olakšavaju pronalaženje tražene informacije).

U _____, _____ Podonsilac zahteva/ Ime i prezime
_____ Adresu
Dana _____ 201__ (datum) _____
_____ Ostali podaciza kontakt
_____ Potpis _____

* U kućici označiti koja zakonska prava na pristup informacijama želite da ostvarite.

** U kućici označiti način dostavljanja kopije dokumenata.

*** Kada zahtevate drugi način dostavljanja obavezno upisati koji način dostavljanja zahtevate

Aneks 3 – Socio-ekonomski anketni upitnik

Broj upitnika	
---------------	--

Datum ankete: .2018

Opština: Ruma

Lokacija:

Adresa:

Broj katastarske parcele:

Da li je cela parcela ugrožena: DA / NE

Ukoliko to nije slučaj, precizirajte veličnu dela parcele koji nije ugoržen: m2

1. OPŠTE INFORMACIJE O RESPONDENTU

1.1. Ime i prezime respondenta:

1.2. Mesto boravka:

1.3. Vlasnik ili korisnik parcele:

1.4. Nacionalnost:

1.5. Broj telefona:

2. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENOJ SVOJINI (PARCELI)

2.1. Lokacija parcela, ukupan broj po lokaciji i katastarski broj

Lokacija	Ukupan broj parcela	Broj katastarske parcele	Trenutna namena upotreba
1.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
2.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
3.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se

3. PITANJA SVOJINE

3.1. Vlasnik: Da Ne

3.2. Korisnik: Da Ne

3.3. Detalji o svojini

Kompletno prijavljeno pravo vlasništva		
Legalizacija u toku		U kojoj je fazi procesa legalizacije:

Legalni zakup javnog zemljišta		
Legalni zakup privanog vlasništva		
Neformalni zakup		Vlasnik
Potpuno neformalno		Vlasnik (detalji za kontakt):
Suvlasnički odnos		Vlasnik (detalji za kontakt):

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

4. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

4.1. Višegodišnje / jednogodišnje vrste:

4.2. U slučaju višegodišnjih: Godina sadnje: _____

4.3.. Prosečan prinos na predmetnoj parceli prema farmeru: _____ (precizirajte jedinicu mere).

4.4. Celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, uključujući ovu i druge parcele: _____ hektara

Uključujući obrdivo zemljište, pašnjake, šume, neplodno i zemljište koje se ne koristi – uneti celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, bez obzira na vlasništvo.

4.5. Od čega je ove godine obrađeno: _____ hektara

5. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

5.1. Da li prodajete poljoprivredne proizvode?

5.2. Ako je odgovor da, koliki je Vaš godišnji prihod od prodaje poljoprivrednih proizvoda: _____

5.3. Da li koristite poljoprivredne proizvode za svoje potrebe (isharnu):

5.4. Da li ste imali planove sa ugroženim delom zemljišne parcele? DA / NE

5.5. Ako jeste, šta ste želeli da uradite sa delom ugoržene zemljišne parcele? _____

6. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENIM ČLANOVIMA DOMAĆINSTVA

6.1. Informacije o članovima domaćinstva

	Ime i prezime	Srodstvo sa glavom domaćinstva	Godina rođenja	Pol		Zanimanje	Ime i prezime
1	HH	HH		M	Ž		
2				M	Ž		
3				M	Ž		
4				M	Ž		
5				M	Ž		

7. SOCIO-EKONOMSKI DETALJI O UGROŽENOM DOMAĆINSTVU

VULNERABILNOST

7.1 Da li neko od članova domaćinstva ima jedan od sledećih problema:		7.2. Socijana primanja (da ili ne, u slučaju da je odgovor da, navedite vrstu pomoći)
Fizički hendikep		
Mentalni hendikep		

Hronično oboljenje koje zahteva redovnu medicinsku negu		
Hronična bolest koja zahteva hospitalizaciju		
Nezaposlen ili bez redovnog prihoda		
Starija osoba i/ili starija osoba koja živi sama		
Pripadnik etničke, manjinske grupe (npr. romska populacija)		
Drugi problemi (navedite)		

Navedite broj ugroženih članova domaćinstava u delu 2 relevantne tabele

7.1. Ukupan prihod domaćinstva

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnom mesečnom prihodu	
Manje od 10, 000 RSD	
Između 10.000 i 40, 000RSD	
Između 40,000 i 70,000 RSD	
Više od 70,000 RSD	

U slučaju da nekoliko članova domaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji su od navedenih Vaši izvori prihoda:			
Plata		Penzija	
Individualna poljoprivredna proizvodnja		Državna ili druga pomoć	
Malo preduzeće		Ostalo (navedite):	
Doznake (iz inostranstva)		Ostalo (navedite):	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2. Ukupni mesečni troškovi i kategorije

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnoj mesečnoj potrošnji:	
Manje od 10, 000 RSD	
Između 10.000 i 40, 000RSD	
Između 40,000 i 70,000 RSD	
Više od 70,000 RSD	

U slučaju da nekoliko članova domaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji od navedenih spadaju u Vaše glavne kategorije troškova, ili navedite raspon iznosa (od – do)	
Hrana i bezalkoholna pića	
Troškovi vezani za održavanje domaćinstva (kirija, voda, struja, gas, gorivo i dr.)	
Hrana	
Nameštaj, aprati za domaćinstvo, redovno održavanje kuće	
Zdravstvene potrebe	
Obrazovanje	
Odmor i rekreacija	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2. Kako ocenjujete zadovoljstvo Vašom ekonomskom situacijom?

Veoma zadovoljavajuća	
Zadovoljavajuća	
Ni zadovoljavajuća ni nezadovoljavajuća	
Nezadovoljavajuća	
Veoma nezadovoljavajuća	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

Da li postoji nešto što želite da dodate?

HVALA!

Aneks 4 – Rezime socioekonskih podataka - podaci o ličnosti izostavljeni

Katastarska parcela br.	Kaštastarska opština	LPUP ID BR.	Objekat	Drveće i biljke	Kompenzacija za objekat	Kompenzacija za drveće
2323	Vršac	1	Skladište ogreva izgrađenog od cigala	-		
2321	Vršac	2	Drvena šupa	-		
2321	Vršac	2	Ogradni zid od cigala	-		
2320	Vršac	3, 4	Pomoćni objekat od cigala	-		
2320	Vršac	3, 4	Šupa od cigala	-		
2320	Vršac	3, 4	Poljski toalet od cigala	-		
2320	Vršac	3, 4	Ogradni zid od cigala	-		
2319	Vršac	5	Šupa od cigala sa golubarnikom na krovu	-		
2319	Vršac	5	Manja radionica izgrađena od cigala	-		
2318	Vršac	6	Boks za pse ograđen žicom	-		
2318	Vršac	6	Ogradni zid od cigala	-		
2316	Vršac	7, 8	Šupa od cigala	-		
2315	Vršac	9	Ogradani zid od cigala	-		
2326	Vršac	10	Šupa lake metalne konstrukcije	-		
9769/2	Vršac	10	Garaža	-		
2325	Vršac	11	Šupa izgrađena od metala i žice	-		
2324	Vršac	12	Žičana ograda	Stablo duda		
2322	Vršac	13	-	Stablo bagrema		
2320	Vršac	4	Žicom ograđen skladišni prostor za ogrev	3 stabla bagrema, stablo višenje i stablo breskve		
2317	Vršac	14	Žičani kokošarnik (nema živine)	-		
2318	Vršac	6	Drvena šupa	-		
9693	Vršac	15	Šupa lake metalne konstrukcije	-		
9693	Vršac	16, 17	Šupa lake metalne konstrukcije	-		

9693	Vršac	18	Drvena šupa	-		
Ukupan iznos kompenzacije za objekte i zasade u RSD						
Ukupan iznos kompenzacije za objekte i zasade u EUR (na osnovu xxx kursa)						
Ukupan iznos kompenzacije isplaćen u RSD						
Ukupan iznos kompenzacije isplaćen u EUR (na osnovu xxx kursa)						
(xxx kurs)						

Do you need to file a Grievance?

During 2018 and 2019 construction works on the banks of Mesić stream will be executed. In order to facilitate meaningful stakeholder engagement and protection of the rights of all citizens during the execution of the work, the Grievance Commission was established. This brochure is designed to introduce you to its role, basic principles and guide you through the grievance administration

CITY OF VRŠAC, GRIEVANCE
COMMISSION, 26300 VRŠAC
TEL:013/800-588,
SPOPOVIC@VRSAC.ORG.RS

WATER DIRECTORATE
DR. IVANA RIBARA 149/11
11000 BEOGRAD, SRBIJA
TEL: +381-(0)11-6163-600
E-MAIL:
FER.PROJECT@YAHOO.COM

CITY OF VRŠAC

Flood protection of Mesic Stream

F E R P

Grievance Guide Note

ANEKS 5 – KOMISIJA ZA ŽALBE - BROŠURA (STRANA 1)

Da li želite da podnesete žalbu?

Tokom 2018 i 2019. godine biće izvođeni građevinski radovi na oblama potoka Mesić. U cilju olakšavanja učešća svih zainteresovanih strana, kao i zaštite prava svih građana u toku izvođenja radova, formirana je Komisija za žalbe. Ova brošura ima za cilj upoznavanje njenom ulogom, osnovnim principima njenog rada, kao i da Vam da smernice za podnošenje žalbi.

GRADSKA UPRAVA VRŠAC

KOMISIJA, 26300 VRŠAC

[TEL:013/800-588](tel:013/800-588)

SPOPOVIC@VRSAC.ORG

DIREKCIJA ZA VODE

DR. IVANA RIBARA 149/11

11000 BEOGRAD

TEL: + 381 11 6163-600

E-MAIL: FER.PROJECT@YAHOO.COM

GRAD VRŠAC

ZAŠTITA OD POPLAVA

POTOK MESIĆ

FER PROJEKAT

Kratak vodič kroz aktivnosti Komisije za žalbe

Kažite mi nešto više od Komisiji za žalbe (KŽŽ)?

Da li je komisija za žalbe

nezavisno telo? Da. Komisija za žalbe je nezavisno telo, sastavljeno od 3 člana koji odlučuju o potencijalnim primedbama i zahtevima koje podnose lica pod uticajem projekta

Ko su članovi KŽŽ?

KŽŽ je sastavljena od **3** člana, 1 predstavnik LPUP, 1 predstavnik JIP i 1 predstavnik Gradske uprave Vršac.

Kako da kontaktiram KŽŽ?

- 1) Podnesite žalbu Opštini
- 2) Elektronski na mejl adresu **fer.project@yahoo.com**
- 3) Telefonom **011/6163-600**, ili **013/800-588**

Kada mogu da se obratim komisiji za žalbe?

Komisiji za žalbe možete da se obratite u bilo kom trenutku za vreme izvođenja radova.

Koja moja prava mogu da budu ugrožena?

Komisiji za žalbe se možete obratiti ukoliko verujete da ste, ili ćete pretrpeti štetu usled izvođenja građevinskih radova, zbrinuti ste zbog prašine ili prljavištine, buke, intenzivnog saobraćaja, ili ste doživeli druge neugodnosti vezane za radove

Ako niste zadovoljni odlukom Komisije za žalbe, možete se obratiti sudu.

Koje su obaveze KŽŽ nakon prijema Vaše žalbe?

KŽŽ će u roku od 3 dana potvrditi prijem žalbe. U roku od narednih 7 dana će doneti odluku o Vašoj žalbi. Ukoliko sadržaj Vaše žalbe nije razumljiv, KŽŽ će Vas kontaktirati, u cilju bojeg razumevanja Vašeg zahteva. Neophodno je da KŽŽ izađe na teren, prikupi informacije i sačini zapisnik. KŽŽ će raditi nepristrasno u skladu sa zakonima Republike Srbije i Okvirnom politikom raseljavanja. Odgovor ćete dobiti u pisanoj formi.

Zaključak

Ova investicija će unaprediti sposobnost odbrane od poplava i imaće pozitivan uticaj na Vašu zajednicu.

Međutim, Vaše brige i žalbe će biti saslušane.

U cilju njihovog efikasnog rešavanja i odžavanja izgrađenog poverenja, formirana je KŽŽ, koja će raditi u Vašem interesu.

Dr. Ivana Ribara 149/11, 11000 Beograd,
Srbija,

Tel: +381-(0)11 6163-600, E-mail:

fer.project@yahoo.com

Gradska uprava Vršac,
Trg pobede 1, 26300 Vršac,

Tel: +381 (0) 13 800-588

E-mail: spopovic@vrsac.org.rs

Aneks 6 – Obrazac žalbe

R.br.:

Puno Ime i prezime: Ime: _____

Prezime: _____

Napomena: možete da ostanete anonimni, ukoliko ne želite da se Vaš identitet otkriva trećim licima bez Vaše saglasnosti.

- Želim da podnesem žalbu anonimno
 Molim da se moj identitet the otkriva bez moje saglasnosti.

Podaci za kontakt:

Molimo Vas da obeležite način na koji želite da budete kontaktirani (poštom, telefonom, elektronskom poštom).

Poštom: Molimo Vas navedite adresu:

Telefonom: _____

Elektronskom poštom: _____

Željeni jezik komunikacije:

- Srpski
 Drugo, navedite: _____

Opis incidenta/Žalbe:

Šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Šta se dogodilo? Najznačajnije posledice događaja? Druge informacije značajne za žalbu.

Datum incidenta/Žalbe

- Datum Incidenta/žalbe: (datum: _____)
 Incident se ponovio više puta (koliko puta?)
 Dugoročni problem ()?

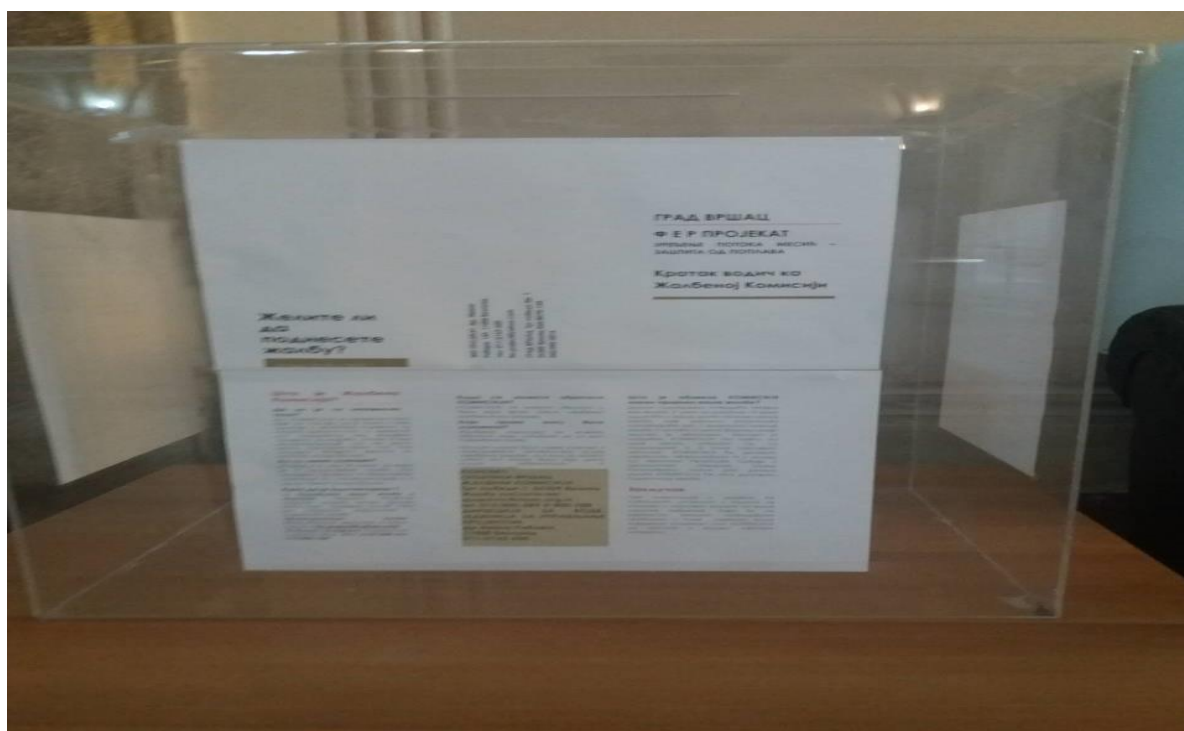
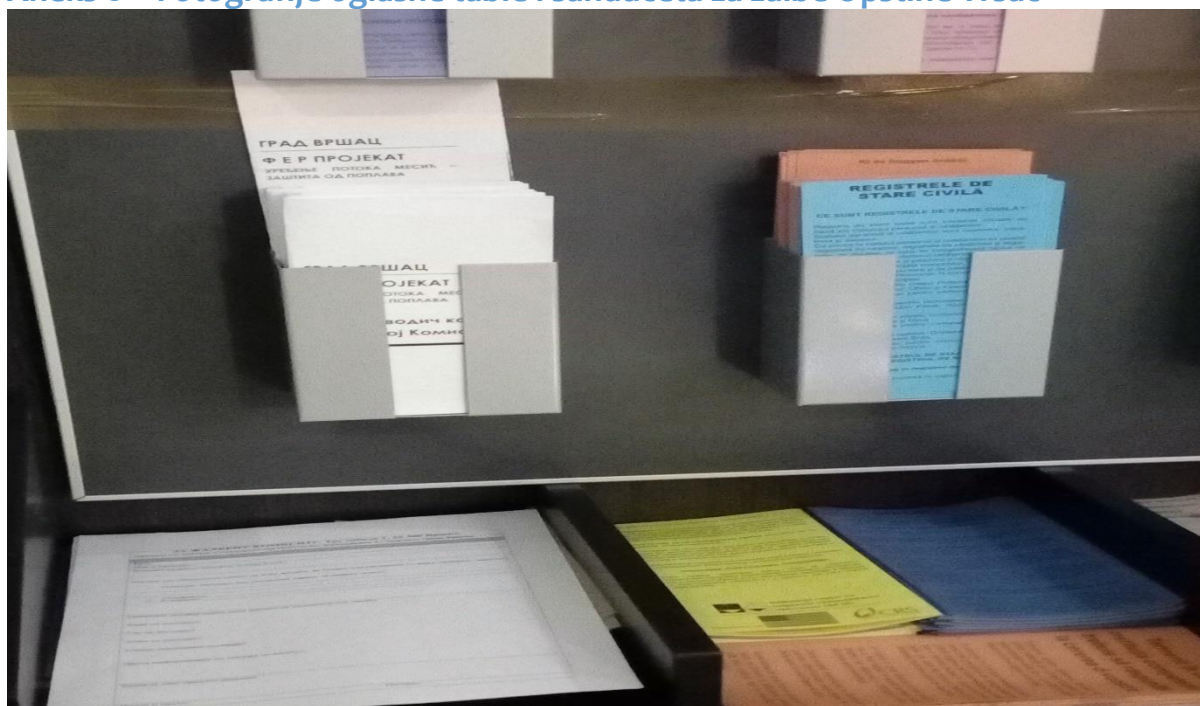
Kako smatrate da bi Vaš slučaj trebalo da bude rešen?

Potpis: _____ Datum: _____

Molim Vas, vratite formular na: Adresa: _____ Tel: _____ ili e-mail: _____

Aneks 7 – Obaveštenje o datumu preseka

Aneks 8 – Fotografije oglasne table i sandučeta za žalbe Opštine Vršac

Aneks 9 Individualni pozivi na anketiranje

U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke (OP 4.12)

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode, poziva

Gdju./G. _____

NA JAVNE KONSULTACIJE O SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJVANJA (SAPR)

Za Pod-projekat zaštite Vršca od poplava

u okviru Projekta hitne sanacije od poplava u Srbiji (FERP)

koji će se održati XX.06., 2018 u XX:XX časova (po lokalnom vremenu) u prostorijama
Gradske uprave Vršac

Odštampani primerci dokumenta koji je prdmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećoj adresi:

- U prostorijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Direkcije za vode, Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od datuma javnog objavljivanja ovog poziva.
- U prostorijama Gradske uprave Vršac, u toku radnog vremena,
- Na veb sajtu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Direkcije za vode: www.rdvode.gov.rs
- Na veb sajtu Gradske uprave Vršac: www.Vršac.org

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija.

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede

Direkcija za vode

Bulevar Umetnosti 2

11070 Beograd, Srbija

tel./fax. +381 11 / 2174158

E-mail: ferproject@yahoo.com

FERP

ZAPISNIKA SA JAVNIH KONSULTACIJA ODRŽANIH POVODOM

Skraćenog Akcionog Plana Raseljavanja radi zaštite Grada Vršca od poplava

Vršac, October 2018

1. UVOD

Poziv na javne konsultacije povodom nacрта SAPR na srpskom i engleskom jeziku objavljen je na internet stranici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 12. Oktobra 2018, na internet stranici Grada Vršca 17. oktobra 2018.

Istovetni poziv upućen je kroz lokalne novine Vršačka Kula 19. oktobra 2018. POjedinačni lični pozivi dostavljeni su na kucne adrese svih projektom pogođenih lica. Štampane verzije SAPR na srpskom i engleskom jeziku stavljene su na raspolaganje :

- U gradskoj upravi Grada VRšca, radnim danima tokom radnog vremena, pored kutije za prijem žalbi u holu gradske uprave;
- U prostorijama JUP u Beogradu, Dr. Ivana Ribara 149/11, Beograd.

U period između 15. I 19. Oktobra 2018 lični poyivi dostavljeni su na drese projektom pogođenih lica.

Tokom perioda za upoznavanje sa dokumentom nisu primljea pitanja niti pisanim putem niti telefonom povodom predloženog dokumenta i teme konsultacija.

Javne konsultacije održane su u Vršcu dana 26. oktobra 2018 . Prezentaciju dokumenta izvršio je Socijalni ekspert JUP kroz razumljivu power point prezentaciju. Sadržaj SAPR je prezentovan i o njemu je razgovarano uz štampane verzije dokumenta koje su na samom sastanku stavljen učesnicima na raspolaganje. Slike sa konsultacije prikazane su u poglavlju 2.

Tokom vremena predviđenog za upoznavanje sa dokumentom nisu prospela pitanja niti komentari bilo pismeno ili putem telefona. Poziv za javne konsultacija sadržžao je mesto održavanja, datum i kako se može pristupiti dokumentu koji će biti predmet javnih konsultacija.

2. IZVEŠTAJ O JAVNIM KONSULTACIJAMA

U skladu sa OP/BP 4.12, i OPR koji se primenjuje na ovaj projekat JUP je pripremila ovaj SAPR za radove na zaštiti Grada VRšca od poplava. Objava u zemlji počela je 12. Oktobra 2018. Godine, Javne konsultacije održane su u Vršcu, u Gradskoj kući, Trg Pobjede 1, dana 26. Oktobra sa početkom u 14 časova.

Javnim konsultacijam prisustvovalo je 13 učesnika (od toga 8 lica pogođenih projektom, 2 žene i 6 muškaraca, 2 predstavnik FER tima i 3 predstavnika Grada VRšca uključujući i pedsedavajuću Žalbenom komisijom).

Konsultacije sui male formu interaktivne diskusije i pokazalo se da sus cvi prisutni imali dobro poznavanje projekta, prezentovanog dokumenta i potvrdili su da postoji dobra komunikacija povodom projektnih aktivnosti između svih strana na projektu, Grada, izvođača radova, nadzora i žalbene komisije.

Slike 1, 2 and 3: Javne konsultacije u Vršcu, 26. Oktobar 2018. godine

Sasatnak je počeo prema najavljenohj satnici u 14 časova. Učesnicima je ponuđeno osveženje i na raspolaganju je bilo dovoljno mesta za sedenje. Presentaciju je izvršio socijalni eksperrt JUP koji podržava projekat u formi power point prezentacije.

SAPR je takođe i odštampan u dovoljnom broju primeraka i stavljen na raspolaganje učesnicima za tu priliku pored štampanih verzija već stavljenih na raspolaganje u zgradi Grada Vršca i JUP u BEogradu.

Svi učesnici dobili su takozvani kiomplet prve pomoći za podnosenje žalbi koji se sastoji od formulara za prijem žalbe i brošure o načinu njenog podnošenja.

Osnovne karakteristike SAPR predstavljen je ka oi uloga i nadležnosti Žalbene komisije sa naglaskom na ciljece SAPR, razloge, razlike između nacionalanih i standarda Svetske BANke ka oi matrica prava koja je na snazi za ovaj projekat.

Nakon prezenatcije otvorena je diskusija i učesnici su pozvani da sada posatve pitanja i zatraže pojašnjenja.

Razgovaralo se o sledećim temama:

Pitanja i odgovori:

P 1: Pitanje postavljeno od strane gospođe čiji je pomoćni objekat za smeštaj ogreva na javnom zemljištu o predmet je uticaja. Želela je da istraži mogućnosti koje joj stoje na raspolaganju da li može da sagradi novu šupu od recikliranog marterijala i da li će vrednost tog ponovno upotrebljenog materijala biti oduzeta od ukupne naknade.

O1: Objasnjeno je da matterijal može ponovo da se upotrebi, da je ta odluka na sopstveniku i da vrednost takvog materijala neće umanjiti ukupnu naknadu. Dodatno je pružena ponuda da FER Tim pomogne oko preseljenja materijala za ogrev u novo izgradnjei smeštajni objekat.

P 2: Postavljeno od strane jednog sopstvenika da li će se nakon uklanjanja rastinja i pojedinih obejata sa javne površini na obalama potoka obezbediti odgovarajuća pešačka staza_

O2: Objasnjeno je da razlog za raščišćavanjem obalnog del ai leži upravo u tome da se za potrebe ezbednosti i izdravlja lokalane zajednice obezbedi evakuacioni pristup u širini od 5 m za prolaz vozila.

Q 3: Iako je trasa projekta već položena, da li će biti didatnih napora da se ublaže uticaji u smislu potpunog izbegavanja koji bi se primenio tokom izvođenja radova.?

O 3: Potvršeno je da će to biti slučaj.

Tokom perioda za uvid nisu primljeni komentari niti pitanja

Javna raprav otpočela je u 14 časova i završila se u 15,30.

3. LIST OF PARTICIPANTS – PUBLIC CONSULTATIONS

СПИСАК ПРИСУТНИХ НА ЈАВНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА

Attendance sheet

Предмет ЈАВНИХ КОНСУЛТАЦИЈА: АКЦИОНИ ПЛАН РАСЕЉАВАЊА RESETTLEMENT ACTION PLAN	Место одржавања ЈАВНИХ КОНСУЛТАЦИЈА: Вршац, Градска управа, Трг победе 1 Vrsac, City Hall, Trg Pobede 1
Пројекат: ПРОЈЕКАТ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА FLOOD EMERGENCY PROJECT	Датум јавних консултација: 26. октобар 2018. October 26, 2018

Р.б. Number	Име и презиме Name and Surname	Организација / адреса Organization/address	Телефон; Факс; Е-маил Phone, e-mail
1	Јовановић Драгана	ЈЕЗЕРСКА бр:11	061-21-62-107
2	ФИЛПОВИЋ АЛЕКСАНДАР		
3	Милош Делић	Језерска 7	064 5558276
4	Јовановић	ПРАГА 11	061 2529287
5	IGOR RADOVIĆ	FCAP	062 491 345
6	STOJČEŠKI DAMIR	JEZERSKA 9	3840-229
7	Mina Valčić	FCAP	

страница 1

P.B. Number	Име и презиме Name and Surname	Организација / адреса Organization/address	Телефон; Факс; Е-маил Phone, e-mail
8	Vladimir Karavcic Zubacka Aleksandar	Fer Projekt	063 477 5147 mping@veets.rs
9	Zubacka Aleksandar	IVE Mladi novida 17	069 138 4498 zubacka@yahoо.com
10	Ивановић Драго	Станковица 16	060/045 0016
11	СЛАВИЦА ПОПОВИЋ	ГРАДСКА УПРАВА БРЧАЦ	0608070154
12	КАЛИНИЋ АЛЕКСАНДАР	-/-	060 8070182
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

страна 2

4. Oglas u lokalnim novinama

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА - ТЕМА СТРУЧНОГ СЕМИНАРА

ЕДУКАЦИЈА ВРШАЧКИХ ТРАКТОРИСТА - ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

Унапређење система безбедности саобраћаја било је тема стручног семинара одржаног прошлог викенда на Копаснику. Организатор је Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије, у сарадњи са локалним самоуправама и другим субјектима задуженим за успостављање система безбедности саобраћаја у Републици Србији. На семинару су учествовали и представници Савета за безбедност саобраћаја Града Вршаца.

Савет за безбедност саобраћаја Града Вршаца је на стручном семинару представио пример добре праксе – едукацију тракториста, истиче Милош Васић, председник Савета за безбедност саобраћаја Града Вршаца и члан Градског већа за заштиту животне средине. Већ шест година за редом наш Савет за безбедност саобраћаја спроводи едукацију тракториста по насељеним местима на територији Града Вршаца, и то пре почетка пролетних пољопривредних радова. Ове године такву едукацију спровели смо и за трактористе који су у самом граду.

Од стране Агенције за безбедност саобраћаја Републике Србије, председник вршачког Савета за безбедност саобраћаја Васић награђен је захвалницом за значајан допринос и

Унапређење у раду са трактористима и возачима пољопривредних машина.

„Ово је велико признање раду Савета за безбедност саобраћаја Града Вршаца, каже Васић.“

То нас, уједно, и обавезује да својим стручним радом и активностима, наставимо да дојемо још већи допринос унапређењу безбедности саобраћаја на територији нашег града. Уз подршку Агенције за безбедност саобраћаја Републике Србије, Савет за безбедност саобраћаја Града Вршаца значајно је унапредио свој рад на едукацији тракториста.

Овогодшњи семинар на Копаснику окупио је велики број представника локалних самоуправа и савета за координацију послова безбедности саобраћаја Министарства унутрашњих послова, Управе саобраћајне полиције, Министарства финансија и других субјеката важних за безбедност саобраћаја у Републици Србији.

Главни циљ овог стручног семинара био је јачање капацитета рада локалних савета и размена примера добре праксе локалних самоуправа, уз подршку свих надлежних институција у области безбедности саобраћаја на територији Србије.

J.E.

НА МЕЂУНАРОДНОМ ФЕСТИВАЛУ ТУРИСТИЧКИХ ПУБЛИКАЦИЈА „КОФЕР СЛОВА“ У КРУШЕВЦУ

ПРВА НАГРАДА ЗА „ВРШАЦ - ГРАД ВЕТРА И ВИНА“

На 14. Међународном фестивалу туристичких публикација „Кофер слова“, одржаном у Крушевцу, 12. и 13. октобра, Туристичка организација Вршаца (ТОВ) добила је прву награду „Знајни кофер слова“ за публикацију под називом „Вршац - град ветра и вина“.

„Публикација „Вршац - град ветра и вина“

је вишествена туристичка публикација са више од 50 страница, објављена у Туристичкој организацији Вршаца. Садржи је обухватно све аутентичне потенцијале регије: симболе града, верске, културне, туристичке, образовне и стопанске објекте, покретне споменике Вршаца, најзначајније градске манифестације, историјски познате Вршчане, као и корисне контакте смештаја, ресторана и вивараја. Идјино решење и текст привлакују визуелно доминантну идеју, као симбол града који је јединствен, а атрактивно искоришћен на корици публикације. На занимљивом елегантном решењу кроз аутиљне гледаче се обриса панорама града. Текст публикације је објављен, фототрајан, посвећен је свим сардњима који Вршац чине атрактивном и вагом туристичком дестинацијом. Да Туристичка организација Вршаца добије ову вредну награду допринело је и то што су комплетне информације о граду и публикацији представљене на три језика: српском, енглеском и румунском.

ТОВ је награду освојила у изузетно јакој

конкуренцији. Овогодшњи Међународни фестивал „Кофер слова“ био је прилика да више од 40 туристичких организација из Србије прикажу и афирмишу своје делатности кроз издаваштво. Утицај о публикацијама, искуства и идеја туристички различити разменили су на отворан фестивал, када су уручене награде победницима. Туристичке организације надметале су се у девет категорија. Награде су најбољима уручене директорка Туристичке организације града Крушевца Оливера Миросављевић и градоначелница Града

Крушевца Јасмина Палуковић која је и отворила овогодшњи Фестивал „Кофер слова“.

Критеријуми за доделу награда „Знајни кофер слова“ били су промоција и унапређење туристичких потенцијала, истинитост аутентичности регије и квалитет и оригиналност садржаја и фотографија. Јака конкуренција и високи критеријуми чине још престижнијом прву награду „Знајни кофер слова“ додељену Туристичкој организацији Вршаца за публикацију „Вршац - град ветра и вина“.

J.E.

У ЕВРОПСКОЈ НЕДЕЉИ ПРОГРАМИРАЊА

СКУП „MEET&CODE“ У ВИСОКОЈ ШКОЛИ „МИХАИЛО ПАЛОВ“

У Високој школи за образовање васпитача „Михаило Палов“ у понедељак 15. октобра организован је скуп под заједничким именом „Meet and Code“, илустрично назван и „I understand HTML“. Догађај који је организовао Истраживачко-едукативни центар у сарадњи са Високом школом био је намењен студентима и студентима Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршацу, али отворен и за учешће свих младих особа, као и оних који се тако осећају без обзира на године.

Овај догађај организује се у целој Европи, а и шире, чак до Индије. Посвећен је кодирању, односно програмирању и знањем везаним за

информатику. Догађај анимира првенствено младе људе, у нашем случају пре свега студентима, јер је идеја и била да на неки начин младе немо упознати у ову прилику, којом се обичајно често бава мушкарци – рекао је Предраг Пирпага, професор Високе школе за образовање васпитача „Михаило Палов“.

Следи догађаје организовања су широм Србије и Европе у Европској недељи програмирања, а циљ им је био да упознају вишу популацију са светом технологије и програмирања, првенствено децу и младе људе узраста од 8 до 24 године.

T.C.

У складу са Оперативном политиком Светске Банке (OP 4.12)

Министарство пољопривреде, шумарства и водoprивреде Републичка дирекција за вође и Град Вршац објављују позив за

ЈАВНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ О СКРАЋЕНОМ АКЦИОНОМ ПЛАНУ РАСЕЉИВАЊА (SAPR) За под-пројекат заштите Вршаца од поплава у оквиру Пројекта хитне санације од поплава у Србији (FERP)

којих се одржаће 26.10.2018у 14:00часова (полукалном времену) у Градској управи Вршац

- Одштампан примерак документа који је предмет консултација биће на располагању на следећој адреси просторјама Јединице за имплементацију пројекта, Dr Ivana Ribara 149/11, Beograd, радним данима до 11:00 до 13:00 часова (по локалном времену), и периоду од 14 дана од датума јавног објављивања овог позива.
- У просторјама Градске управе Вршац, у току радног времена,
- На веб сајту Министарства пољопривреде, шумарства и водoprивреде, Републичка дирекција за вође, www.rzvode.gov.rs
- На веб сајту Градске управе Вршац: www.vrsac.org.rs

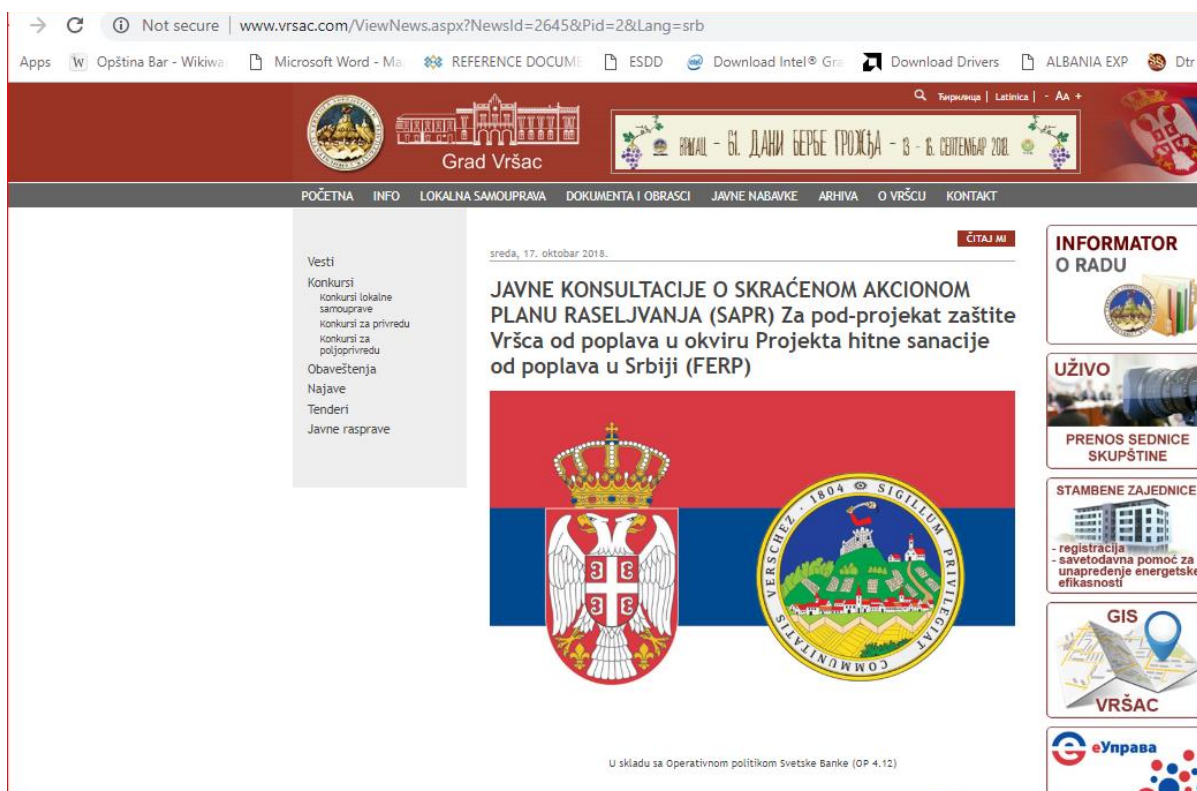
Питања/primedbevezetaneavno депредметног документа, могуће поднет писано или формирано електронском адресом, електронском путем, на е-пошту: koli@vrsac.org.rs

Ако су Вам потребне додатне информације, молимо Вас да се обратите на:

Министарство пољопривреде, шумарства и водoprивреде Републичка дирекција за вође
Dr Ivana Ribara 149/11
11070 Beograd
tel./fax: +381 11-6163 600
E-mail: fer.project@yahoo.com

Или
Жалбена Комисија Град Вршац
TEL:013/800-588, SPOPOVIC@VRSAC.ORG.RS

5. Print screens of the respective websites

6. Slika štampane verzije SAPR u Vršcu

